

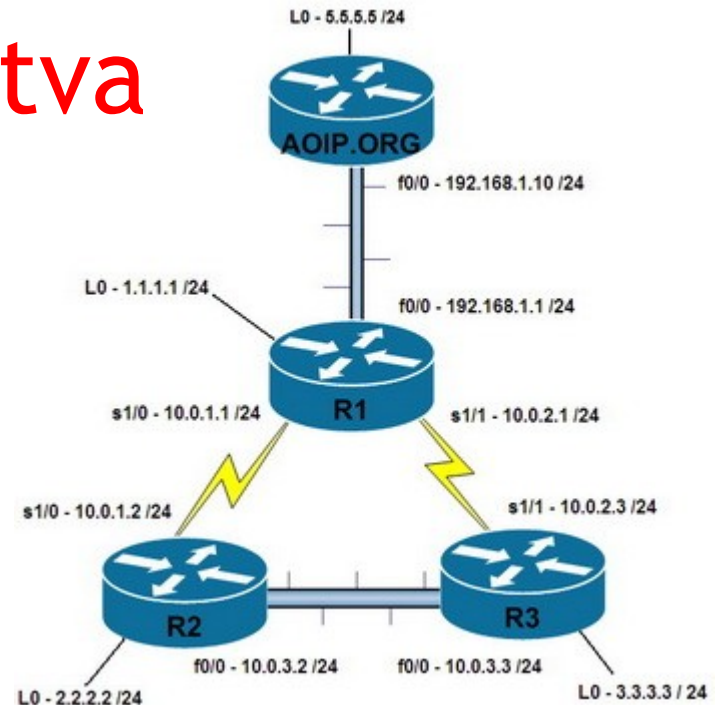
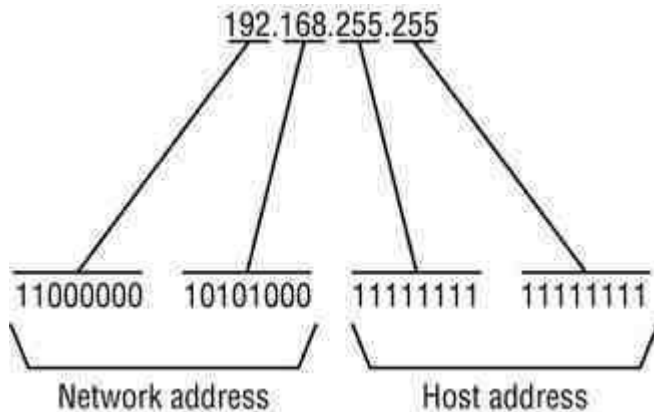
8. prednáška

4-bit	8-bit	16-bit	32-bit	
Ver.	Header Length	Type of Service	Total Length	
Identification			Flags	Offset
Time To Live	Protocol	Checksum		
Source Address				
Destination Address				
Options and Padding				

158.197.31.4/24

fe80::231:5cff:fe64:db91/64

Sieťová vrstva 3.časť

Prehľad prednášky

❑ Smerovacie algoritmy

- ❖ LSA

- ❖ DVA

❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov

- ❖ RIP

- ❖ OSPF

❑ Hierarchické smerovanie

❑ Protokol smerovania medzi autonómymi systémami : BGP

❑ Princípy smerovania broadcastu

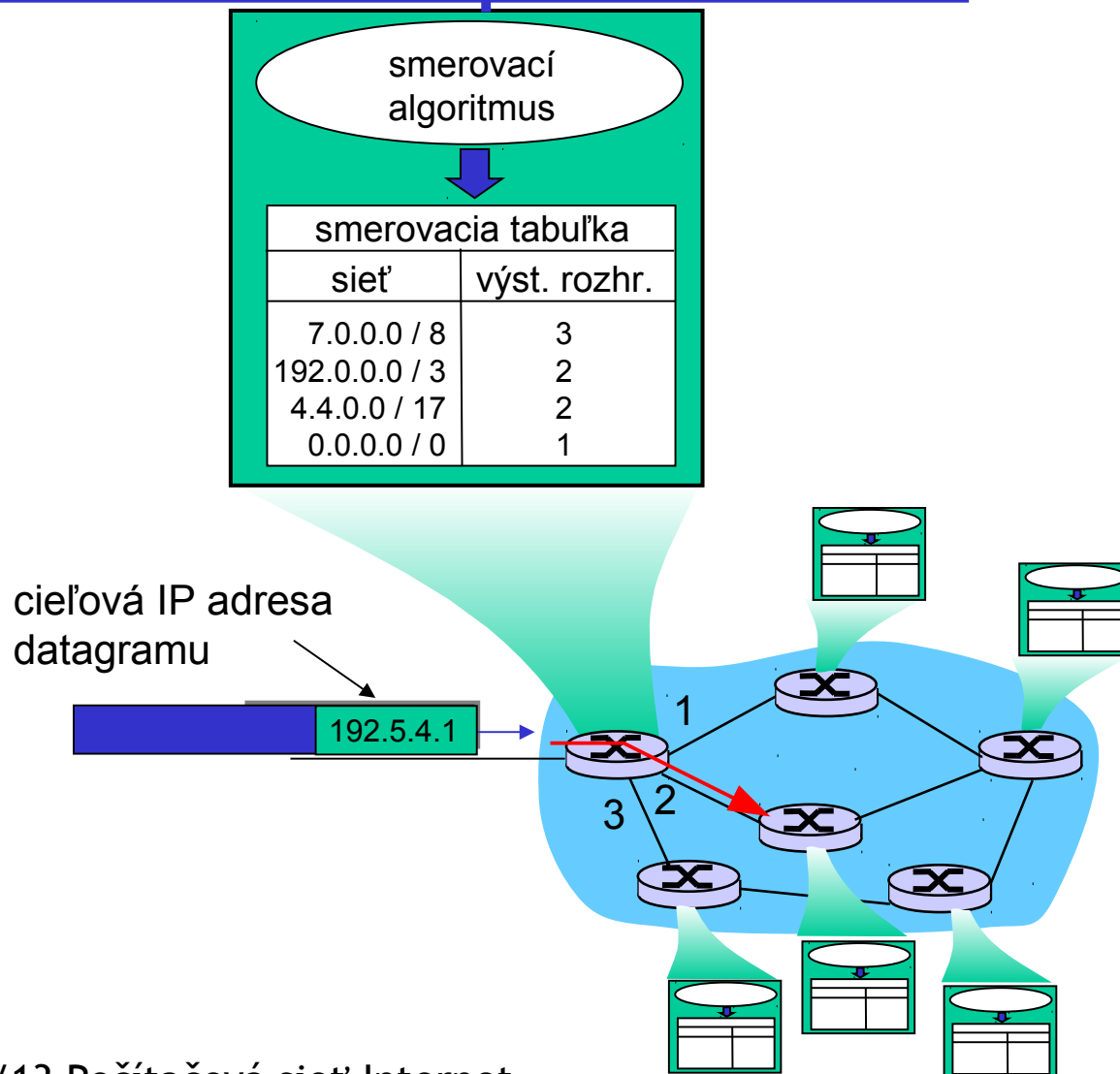
❑ Princípy smerovania multicastu

❑ Protokoly multicastového smerovania

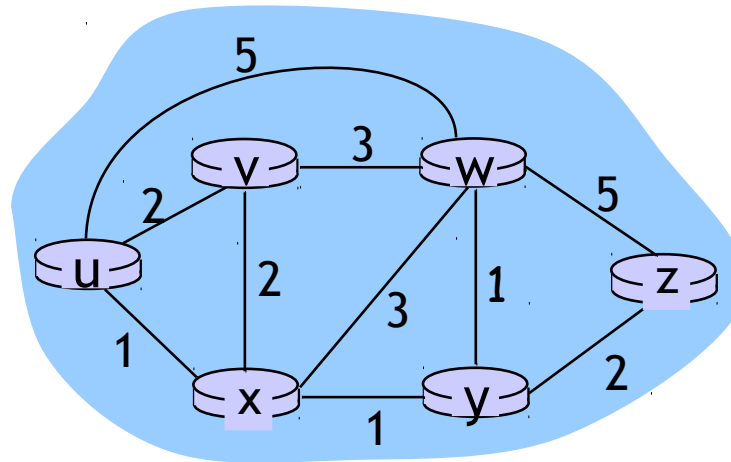
- ❖ DVMRP

- ❖ PIM

Cieľ smerovacieho algoritmu a smerovacích protokolov

Sieť routrov ako graf

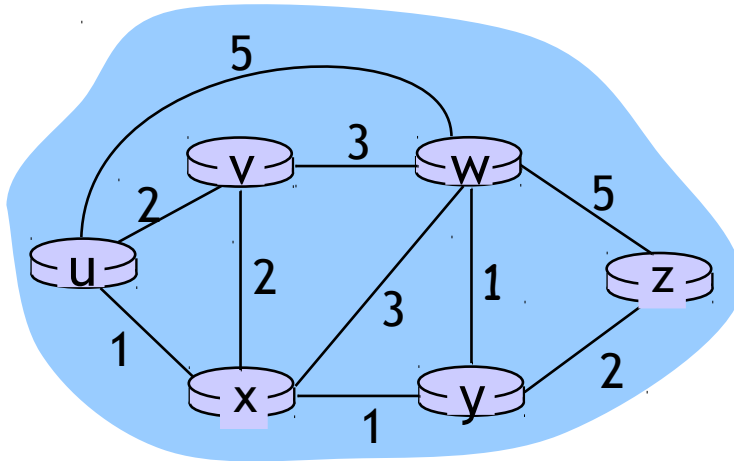

Graf: $G = (V,E)$

$V =$ množina vrcholov/uzlov/routrov = $\{ u, v, w, x, y, z \}$

$E =$ množina hrán/spojení = $\{ (u,v), (u,x), (u,w), (v,x), (v,w), (x,w), (x,y), (w,y), (w,z), (y,z) \}$

Ceny (váhy) hrán grafu

$c(v_1, v_2)$ = cena hrany (v_1, v_2)

- napr. $c(w, z) = 5$

- cena každej hrany môže byť 1, ale môže byť nastavovaná napr. podľa šírky pásma alebo zahŕtenia spoja

Cena cesty $(v_1, v_2, v_3, \dots, v_p) = c(v_1, v_2) + c(v_2, v_3) + \dots + c(v_{p-1}, v_p)$

Otázka: Aká je najkratšia cesta medzi routrami u a w ?

Smerovací algoritmus: nastaví smerovaciu tabuľku tak, aby cesty datagramov k cieľom boli čo najlacnejšie

Klasifikácia smerovacích algoritmov

S globálnym prehľadom:

- ❑ všetky routre majú kompletnú informáciu o topológii siete a cenách hrán
- ❑ “link state” algoritmus

Decentralizovaný alg.:

- ❑ router pozná iba fyzicky naňho napojených susedov a ceny týchto hrán
- ❑ iteratívny proces výpočtu
- ❑ výmena (medzi-)výsledkov medzi susedmi
- ❑ “distance vector” algoritmus

Statický:

- ❑ riadky smerovacej tabuľky sa menia zriedka

Dynamický:

- ❑ riadky smerovacej tabuľky sa aktualizujú často
  - ❖ periodické obnovovanie tabuľky
  - ❖ reaguje na zmeny cien hrán

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

“Link-State” algoritmus (LSA)

Dijkstrov algoritmus

- všetky uzly vedia celú topológiu siete aj ceny hrán
  - ❖ získané broadcastovými alebo multicastovými správami
  - ❖ všetky uzly vedia to isté
- počíta najkratšie (najlacnejšie) cesty z daného uzla ku všetkým ostatným
  - ❖ získame **smerovaciú tabuľku** daného uzla
- v každej iterácii cyklu algoritmu zistíme najkratšiu cestu k ďalšiemu uzlu

Označenia:

- $c(x,y)$: cena cesty z uzla x do uzla y ; $=\infty$ ak nie sú spojené žiadnou cestou, alebo cestu z x do y ešte nepoznáme
- $D(v)$: aktuálne najmenšia zistená cena cesty zo štartovacieho uzla do uzla v
- $p(v)$: predchodca uzla v na ceste zo štartovacieho uzla do uzla v
- N : množina uzlov, ku ktorým už poznáme najlacnejšiu cestu

Dijkstrov algoritmus

Inicializácia:

$N = \{u\}$ // u je štartovací uzol

pre všetky uzly v

ak v je susedom u tak

$$D(v) = c(u,v)$$

inak $D(v) = \infty$

Výpočet:

opakuj

vezmi $w \notin N$ také, že $\forall x \notin N: D(w) \leq D(x)$

pridaj w do N

zmeň $D(v)$ pre $v \notin N$, ktoré sú susedom w :

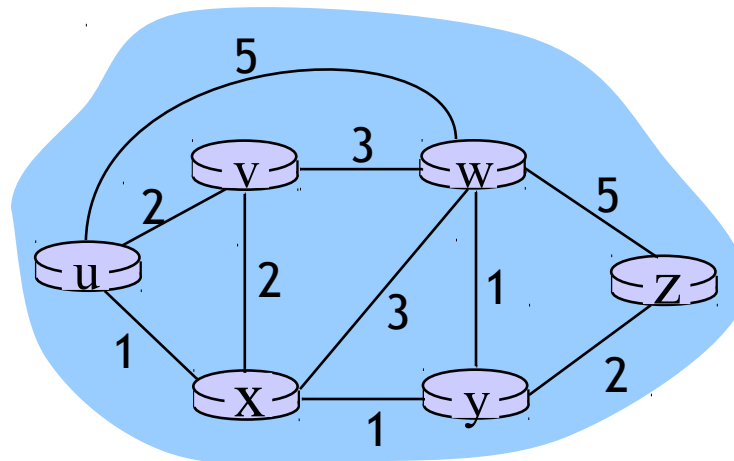
$$D(v) = \min(D(v), D(w) + c(w,v))$$

ak sa $D(v)$ zmenilo nastav $p(v)=w$

pokiaľ N neobsahuje všetky uzly

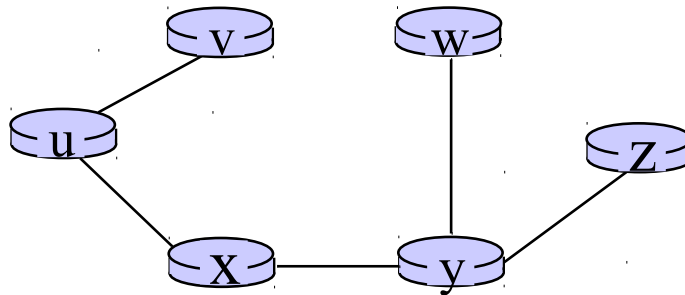
Dijkstrov algoritmus: príklad

iterácia	N	D(v),p(v)	D(w),p(w)	D(x),p(x)	D(y),p(y)	D(z),p(z)
0	u	2,u	5,u	1,u	∞	∞
1	ux	2,u	4,x		2,x	∞
2	uxy	2,u	3,y			4,y
3	uxyv		3,y			4,y
4	uxyvw					4,y
5	uxyvwz					

Dijkstrov algoritmus: príklad

Dostaneme strom najkratších ciest z uzla u:

Nastavíme smerovaciu tabuľku routra u:

cieľ	spoj (rozhranie)
v	(u,v)
x	(u,x)
y	(u,x)
w	(u,x)
z	(u,x)

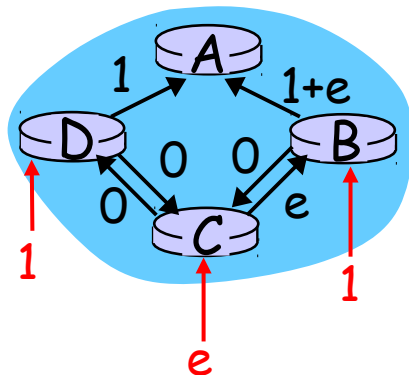
Dijkstrov algoritmus: diskusia

Zložitosť algoritmu: máme $|V|$ uzlov (routrov) - 1 iteráciu pre každý

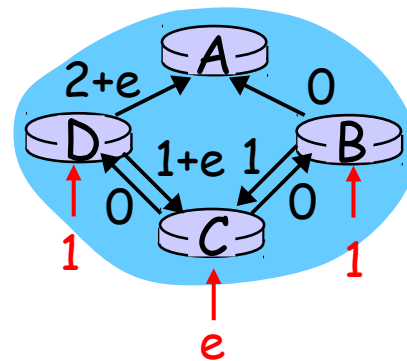
- v každej iterácii: potrebujeme nájsť minimálny uzol $w \notin N$ - treba čas $O(|V||V|)$ alebo $O(\log(|V|))$ ak použijeme haldu
- Dokopy prerátame cesty pre $|E|$ hrán pre novopridané uzly
- Celkovo ak použijeme haldu: $O(|E| \log(|V|))$

Nedostatok tohto prístupu: možné oscilácie

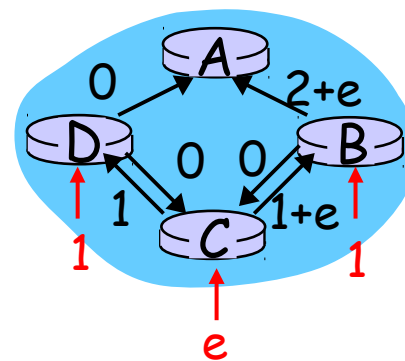
- Napríklad, ak cena spoja = množstvo prenášaných dát za nejaký čas

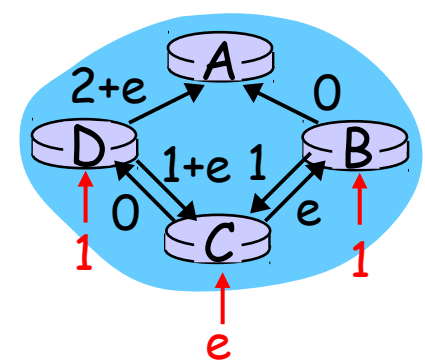
začiatok vysielania
k uzlu A

... prepočítame
vzdialenosti

... prepočítame

... prepočítame

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Distance Vector Algorithmus (DVA)

Bellman-Fordova rovnica (z dynamického programovania)

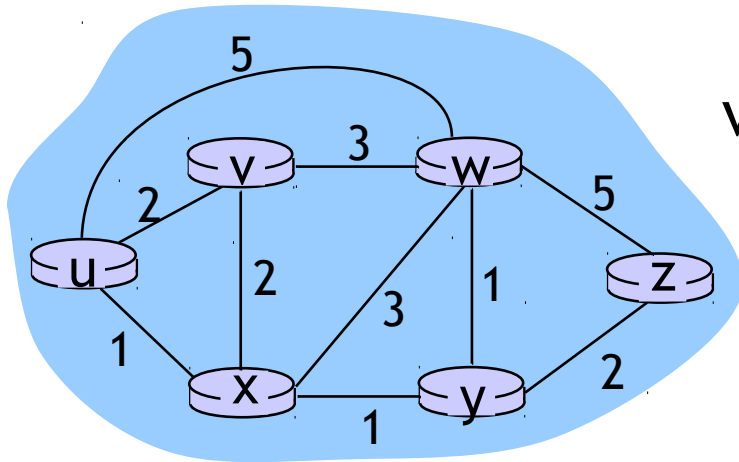
$d_x(y)$:= cena najlacnejšej cesty z uzla x do uzla y

Potom

$$d_x(y) = \min_v \{c(x,v) + d_v(y)\}$$

kde minimum je cez všetkých susedov v uzla x

Bellman-Ford: príklad

vieme, že $d_v(z) = 5$, $d_x(z) = 3$, $d_w(z) = 3$

z B-F rovnice vieme:

$$\begin{aligned}d_u(z) &= \min \{ c(u,v) + d_v(z), \\ &\quad c(u,x) + d_x(z), \\ &\quad c(u,w) + d_w(z) \} \\ &= \min \{ 2 + 5, \\ &\quad 1 + 3, \\ &\quad 5 + 3 \} = 4\end{aligned}$$

Uzol, cez ktorý získame nové minimum,
bude určovať smer pre smerovaciu tabuľku

Distance Vector Algorithmus (DVA)

- ❑ $D_x(y)$ = očakávaná najmenšia cena cesty z x do y
- ❑ Uzol x vie cenu spojenia k svojim susedom v:
 $c(x,v)$
- ❑ Uzol x si uchováva vektor vzdialeností k všetkým uzlom $D_x = [D_x(y): y \in N]$
- ❑ Uzol x si uchováva aj vektory vzdialeností svojich susedov
  - ❖ Pre každého suseda v má:
 $D_v = [D_v(y): y \in N]$

Distance Vector Algorithmus (DVA)

Základná idea:

- ❑ Každý uzol periodicky posiela svoj vektor vzdialeností svojim susedom
- ❑ Keď uzol x dostane nejaký vektor vzdialeností, obnoví si svoj vektor vzdialeností pomocou B-F rovnice:

$$D_x(y) \leftarrow \min_v \{c(x,v) + D_v(y)\} \quad \text{pre každý uzol } y \in N$$

- ❑ Priebežné vektory vzdialeností $D_x(y)$ postupne konvergujú k skutočne najmenším vzdialenostiam $d_x(y)$

Distance Vector Algoritmus (DVA)

Iteratívny, asynchrónny:

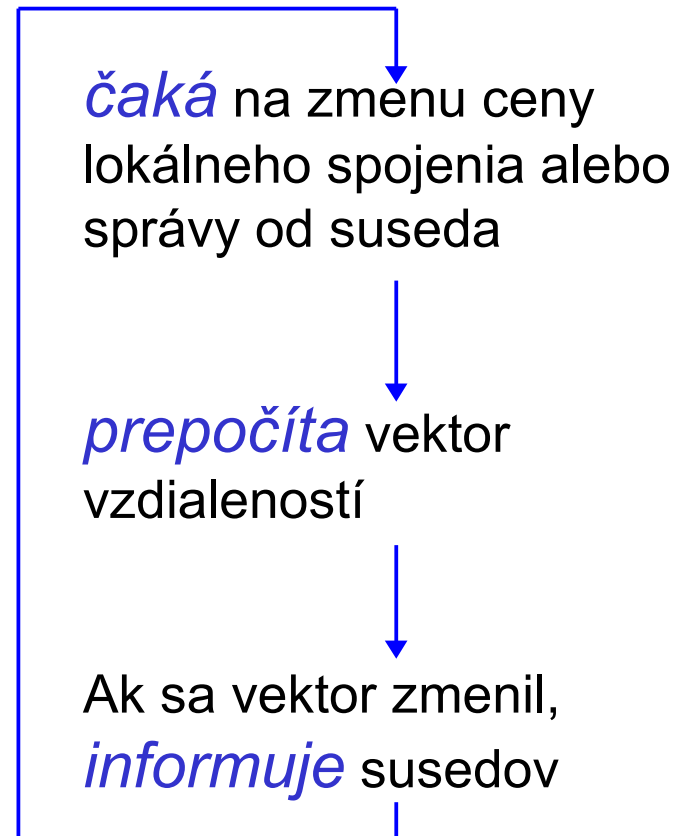
každá iterácia je spôsobená:

- ❑ zmenou ceny lokálneho spojenia so susedom
- ❑ zmenou vektora vzdialeností a jeho zaslaním susednému uzlu

Distribúovaný:

- ❑ každý uzol informuje svojich susedov, *iba* keď sa zmení jeho vektor vzdialeností

Každý uzol:

$$D_x(y) = \min\{c(x,y) + D_y(y), c(x,z) + D_z(y)\}$$

$$= \min\{2+0, 7+1\} = 2$$

$$D_x(z) = \min\{c(x,y) + D_y(z), c(x,z) + D_z(z)\}$$

$$= \min\{2+1, 7+0\} = 3$$

uzol x

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	7
	y	∞	∞	∞
	z	∞	∞	∞

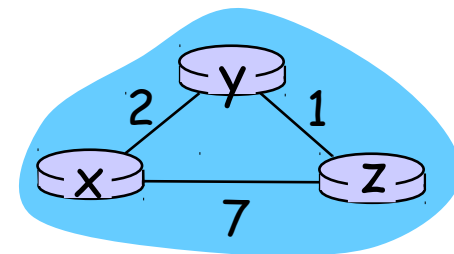
		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	3
	y	2	0	1
	z	7	1	0

uzol y

		cena k		
		x	y	z
od	x	∞	∞	∞
	y	2	0	1
	z	∞	∞	∞

uzol z

		cena k		
		x	y	z
od	x	∞	∞	∞
	y	∞	∞	∞
	z	7	1	0

čas

$$D_x(y) = \min\{c(x,y) + D_y(y), c(x,z) + D_z(y)\}$$

$$= \min\{2+0, 7+1\} = 2$$

$$D_x(z) = \min\{c(x,y) + D_y(z), c(x,z) + D_z(z)\}$$

$$= \min\{2+1, 7+0\} = 3$$

uzol x

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	7
	y	∞	∞	∞
	z	∞	∞	∞

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	3
	y	2	0	1
	z	7	1	0

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	3
	y	2	0	1
	z	3	1	0

uzol y

		cena k		
		x	y	z
od	x	∞	∞	∞
	y	2	0	1
	z	∞	∞	∞

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	7
	y	2	0	1
	z	7	1	0

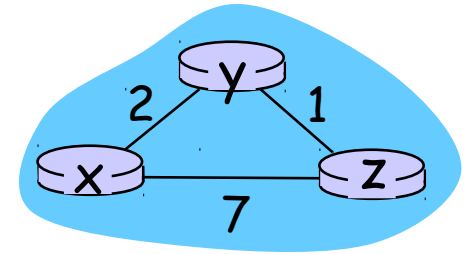
		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	3
	y	2	0	1
	z	3	1	0

uzol z

		cena k		
		x	y	z
od	x	∞	∞	∞
	y	∞	∞	∞
	z	7	1	0

		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	7
	y	2	0	1
	z	3	1	0

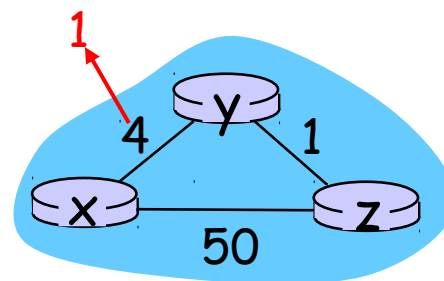
		cena k		
		x	y	z
od	x	0	2	3
	y	2	0	1
	z	3	1	0

čas

DVA: zmena cien spojení

- uzol zistí zmenu ceny lokálneho spojenia
- obnoví vektor vzdialeností a smerovaciu tabuľku
- ak sa smerovacia tabuľka zmenila, informuje susedov

V čase t_0 , y zistí zmenu ceny spojenia , zmení svoj vektor vzdialeností, a informuje svojich susedov

V čase t_1 , z dostane vektor od y a zmení svoju tabuľku.
z vypočíta novú najmenšiu cenu k x a pošle susedom svoj vektor vzdialeností

V čase t_2 , y dostane vektor od z a obnoví svoju tabuľku.
Vektor vzdialeností uzla y sa nezmenil a teda y už neposiela nič

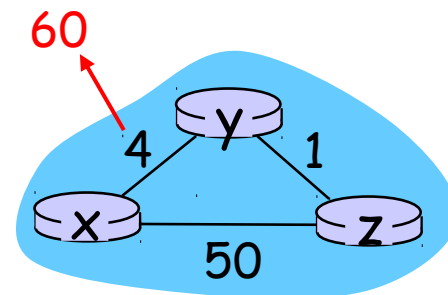
DVA: zmena cien spojení

Zmena ceny spojenia:

- ❑ zníženie ceny sa prejaví rýchlo
- ❑ zvýšenie ceny sa prejaví pomaly-
“count to infinity” problém!
- ❑ v našom príklade 47 iterácií pokiaľ sa dosiahne stabilný stav

Poisoned reverse:

- ❑ Ak z smeruje pakety pre x cez y :
  - ❖ uzol z povie uzlu y, že jeho vzdialenosť (uzla z) k uzlu x je nekonečno (takže y nebude smerovať pre x cez z)
- ❑ Vyrieši to úplne “count to infinity” problém ?

Na začiatku:

y má (4,0,1); z má (5,1,0)

y -> z ($\min\{60+0, 1+5\}=6, 0, 1$)
y posielala správy pre x cez z

z -> y ($\min\{50+0, 1+6\}=7, 1, 0$)
z posielala správy pre x cez y

y -> z ($\min\{60+0, 1+7\}=8, 0, 1$)
y posielala správy pre x cez z

...

Porovnanie LSA (Dijkstra) a DVA

Počet správ

- ❑ LSA: pre $|V|$ uzlov a $|E|$ hrán posielame $O(|V||E|)$ správ
- ❑ DVA: správy iba medzi susedmi
  - ❖ čas konvergovania môže byť rôzny

Čas výpočtu do ustáleného stavu

- ❑ LSA: $O(|E| \log(|V|))$
  - ❖ môžeme skončiť pri oscilácii
- ❑ DVA: záleží od stavu siete
  - ❖ môžeme mať dočasne smerovacie cykly
  - ❖ “count to infinity” problém

Prispôsobiteľnosť: čo sa stane, ak sa nejaké spoje pokazia?

LSA:

- ❖ uzol, ktorý to spozoruje môže rozoslať žiadosť o prepočítanie
- ❖ každý uzol si vypočíta novú tabuľku

DVA:

- ❖ uzol vie rozosielať iba nesprávnu cenu cesty (nie spoja)
- ❖ táto zmena sa môže postupne prejaviť u susedov a následne ďalej

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Smerovanie vnútri-AS

- ❑ alebo **Interior Gateway Protocols (IGP)**
- ❑ najznámejšie IGP protokoly:
  - ❖ RIP: Routing Information Protocol
  - ❖ OSPF: Open Shortest Path First
  - ❖ IGRP: Interior Gateway Routing Protocol (proprietárny Cisco protokol)

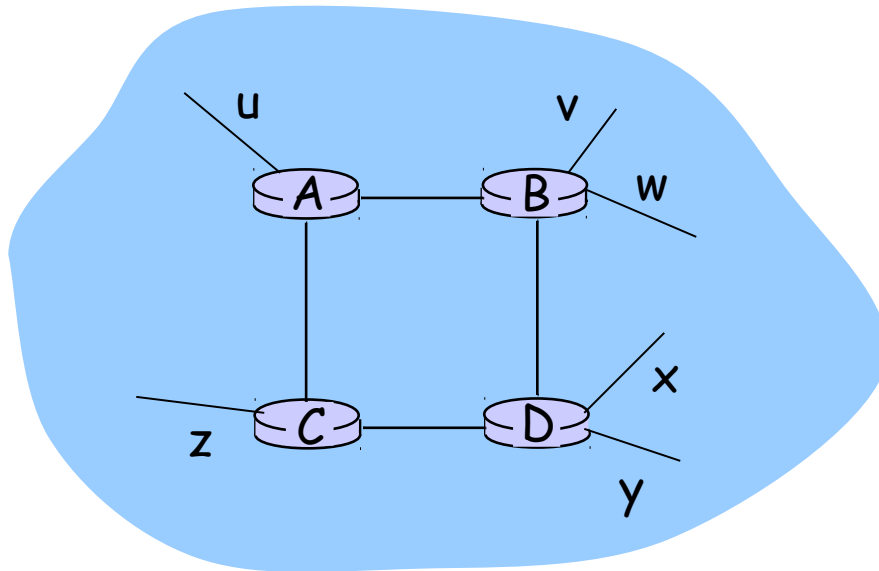
Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnyimi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

RIP = Routing Information Protocol

- ❑ distance vector algoritmus
- ❑ súčasť BSD-UNIXu už v roku 1982
- ❑ maximálna vzdialenosť 15 hopov (15 routrov na ceste)
  - ❖ vzdialenejšie routre majú vzdialenosť 16, ktorá sa považuje za nekonečno

Vzdialenosť od routra A do sietí:

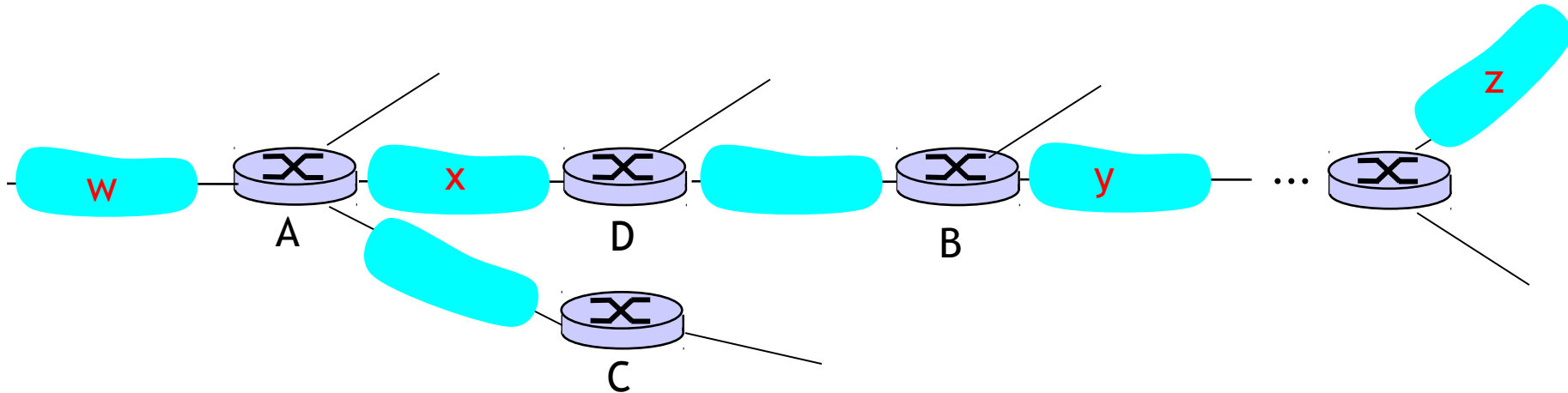

<u>sieť</u>	<u>hopov</u>
u	1
v	2
w	2
x	3
y	3
z	2

Výmena vektorov v RIP

- ❑ vektory vzdialeností sa vymieňajú medzi susedmi každých 30 sekúnd cez “Response Message”
- ❑ v každej výmene je zoznam maximálne 25 záznamov z vektora vzdialeností vo vnútri AS

RIP: Príklad

cieľová sieť	d'alší router	počet hopov k cieľovej sieti
W	A	2
Y	B	2
Z	B	7
X	-	1
...	...	...

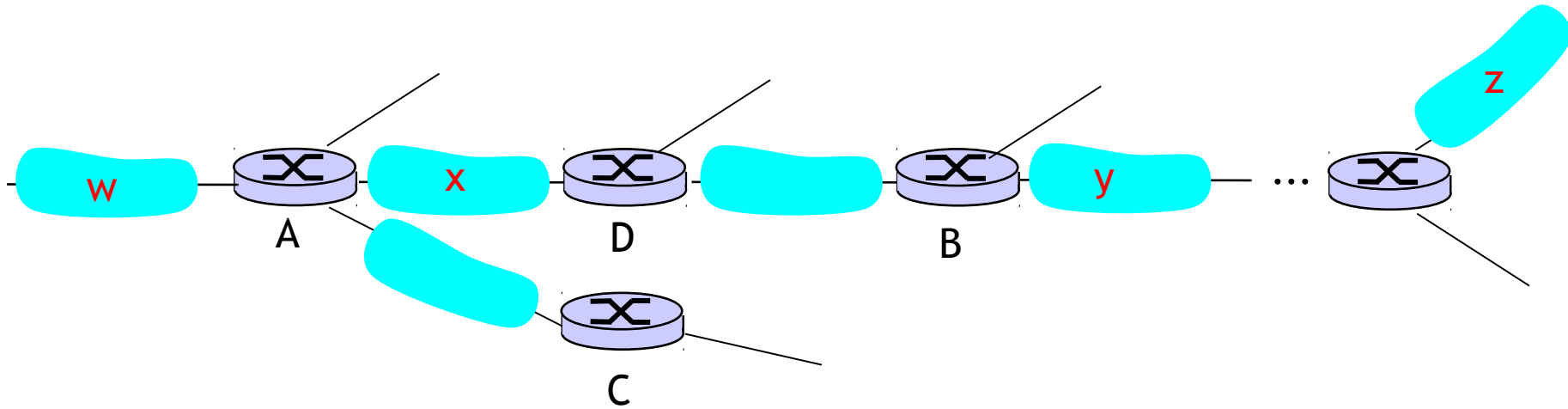
smerovacia tabuľka routra D

RIP: Príklad

cieľ d'alsí hopov

w	-	1
x	-	1
z	C	4
...	...	...

dôjde vektor z A ku D

cieľová sieť d'alsí router počet hopov k cieľovej sieti

w	A	2
y	B	2
z	~~B~~ A	~~7~~ 5
x	-	1
...	...	...

smerovacia tabuľka routra D

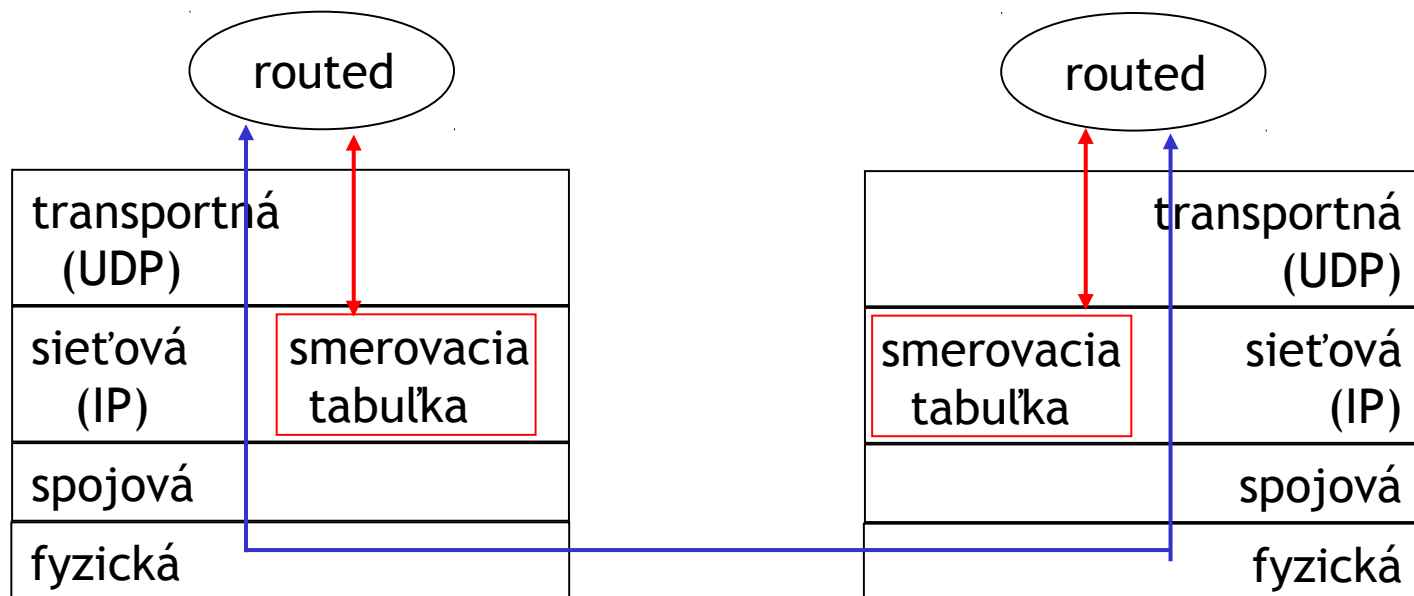
RIP: zotavenie z vypadnutia spoja

Ak neprídu od suseda žiadne vektory po dobu 180 s --> spojenie sa považuje za “mŕtve”

- ❖ cesty cez tohto suseda sa stanú neplatnými
- ❖ nový vektor je zaslaný susedom
- ❖ susedia zase pošlú svoje vektory, ak sa im zmenili tabuľky
- ❖ informácia o chybe spoja sa postupne šíri po “celej” sieti

RIP je aplikačný protokol

- ❑ RIP smerovanie je riadené aplikáciou `routed`
- ❑ vektory sú transportované v UDP segmentoch

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ **OSPF**
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

OSPF (Open Shortest Path First)

- ❑ “open”: otvorený softvér
- ❑ používa LSA
  - ❖ rozposielanie susediacich stavov všetkým uzlom
  - ❖ topológia je známa všetkým uzlom, aktualizovaná aspoň raz za 30 minút
  - ❖ počítanie ciest cez Dijkstrov algoritmus
- ❑ rozposielané dáta idú priamo v dátach IP datagramu

“prídavné” funkcie OSPF oproti RIP

- ❑ **bezpečnosť**: všetky OSPF správy sú autentifikované (aby sa zabránilo neoprávneným odosielateľom)
- ❑ umožňuje uchovať viac ciest s rovnakou cenou
- ❑ pre každý spoj viac metrík pre rôzne typy služieb
- ❑ integrovaná podpora pre unicast aj **multicast**
- ❑ **hierarchická verzia** OSPF pre veľa routrov.

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Hierarchické smerovanie

- ❑ RIP a OSPF sa nedajú použiť globálne pre všetky routre sveta
- ❑ nie všetky routre sú rovnaké a rovnako výkonné

na svete sú milióny

routrov:

- ❑ nemôžeme si uchovávať všetky v tabuľke
- ❑ správy na výpočet cien ciest by zahltili internet!

nezávislosť administrácie:

- ❑ internet = sieť sietí
- ❑ každý sieťový administrátor môže potrebovať vlastné riešenie routovania jeho sietí

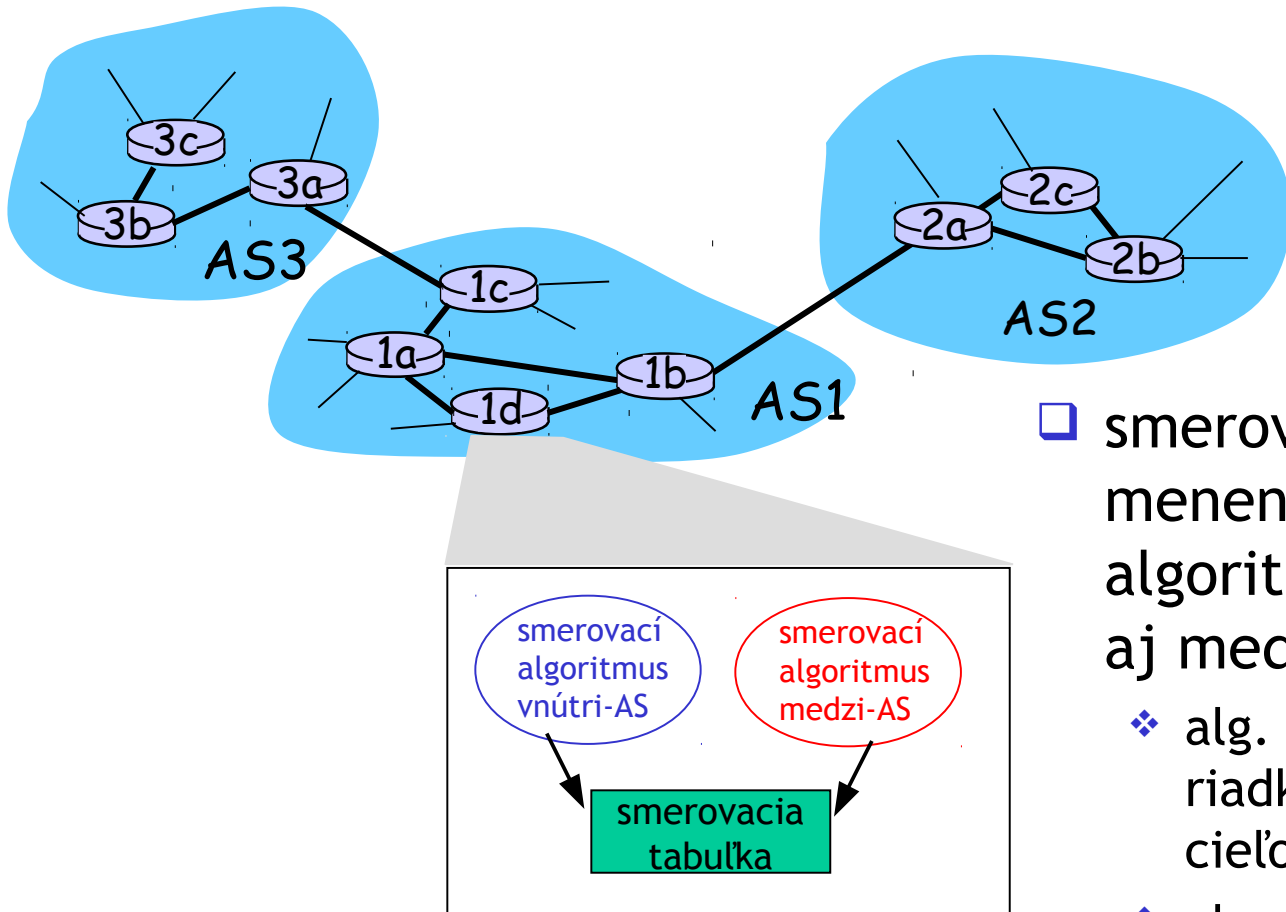
Hierarchické smerovanie

- ❑ spájanie routrov do regiónov:
“autonómnych systémov” (AS)
- ❑ routre v tom istom AS komunikujú rovnakým smerovacím protokolom
  - ❖ smerovací protokol “vnútri-AS”
  - ❖ routre v rôznych AS môžu používať rôzny smerovací protokol vnútri-AS

Gateway router

- ❑ má priame spojenie s routrom z iného AS

Prepojené autonómne systémy

- ❑ smerovacia tabuľka je menená smerovacím algoritmom aj vnútri-AS aj medzi-AS
  - ❖ alg. vnútri-AS nastavuje riadky pre vnútorné cieľové uzly
  - ❖ alg. medzi-AS aj vnútri-AS nastavujú riadky pre externé cieľové uzly

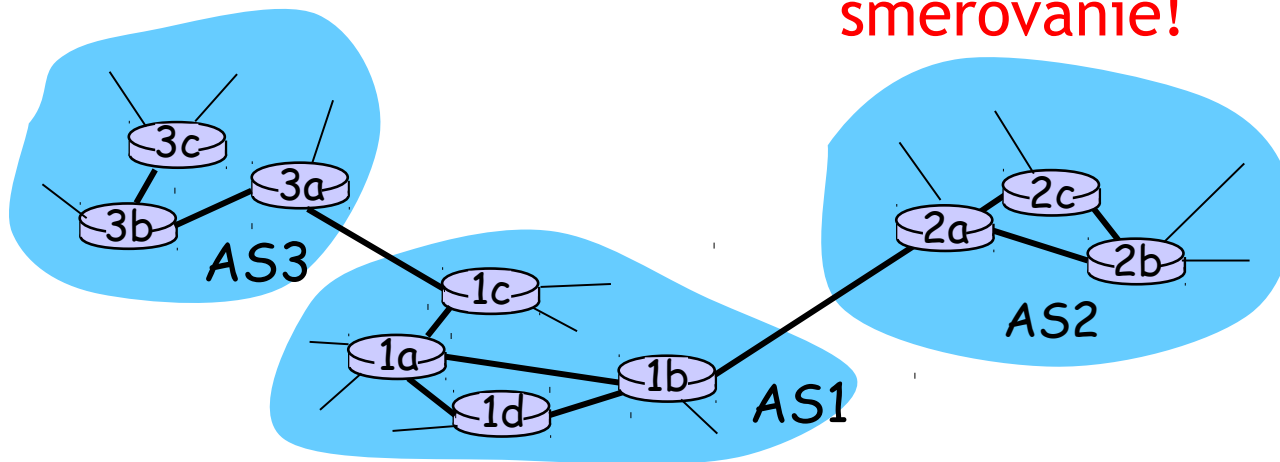
Úlohy algoritmov medzi-AS

- predpokladajme, že router v AS1 dostane datagram pre sieť mimo AS1
  - ❖ router by mal nasmerovať paket ku gateway routru jeho AS1, ale ku ktorému?

AS1 musí:

1. naučiť sa, ktoré adresy sú dostupné cez AS2 a ktoré cez AS3
2. zaznamenať túto dostupnosť na všetkých routroch v AS1

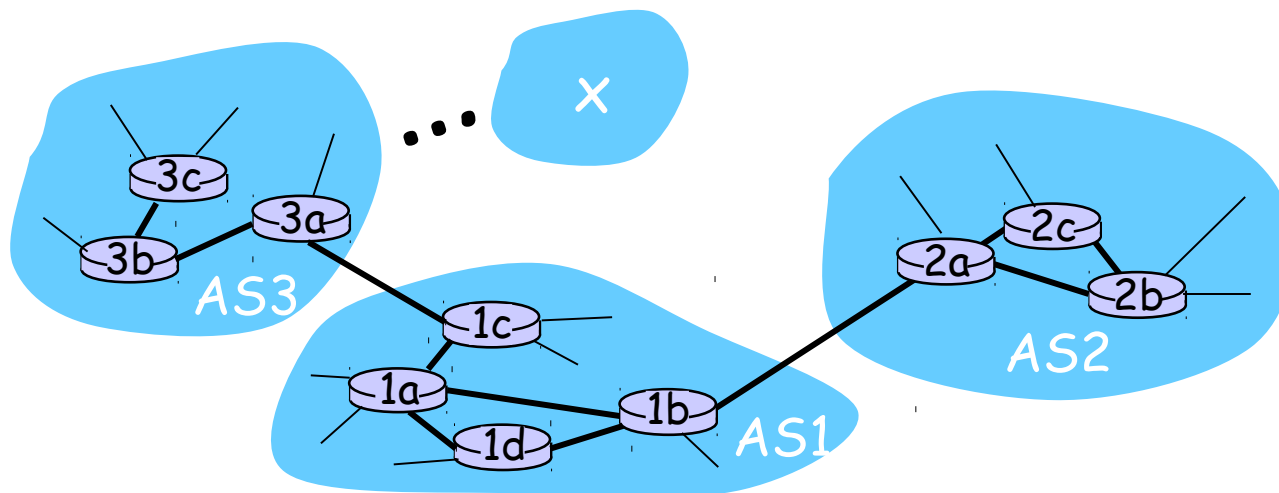
Práca pre medzi-AS smerovanie!

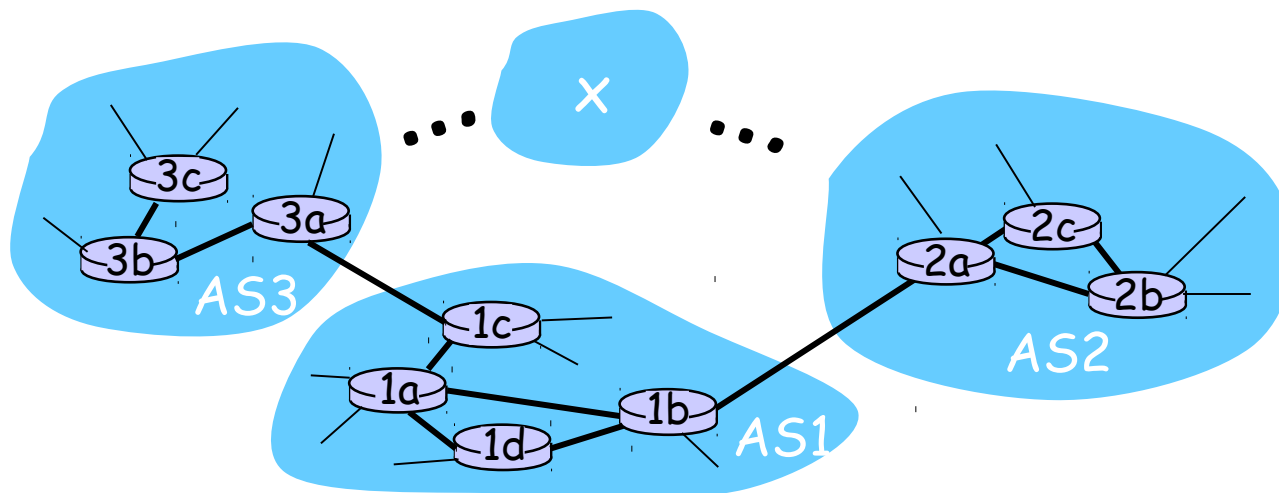
Príklad nastavenia smerovacej tabuľky v routri 1d

- predpokladajme, že AS1 sa naučí (cez medzi-AS protokol), že sieť x je dostupná cez AS3 (gateway 1c), ale nie cez AS2 (gateway 1b)
- medzi-AS protokol informuje všetky vnútorné routre o tejto dostupnosti.
- router 1d zistí cez protokol vnútri-AS, že jeho rozhranie r smeruje na najkratšiu cestu k 1c.
  - ❖ pridá do smerovacej tabuľky záznam (x,r)

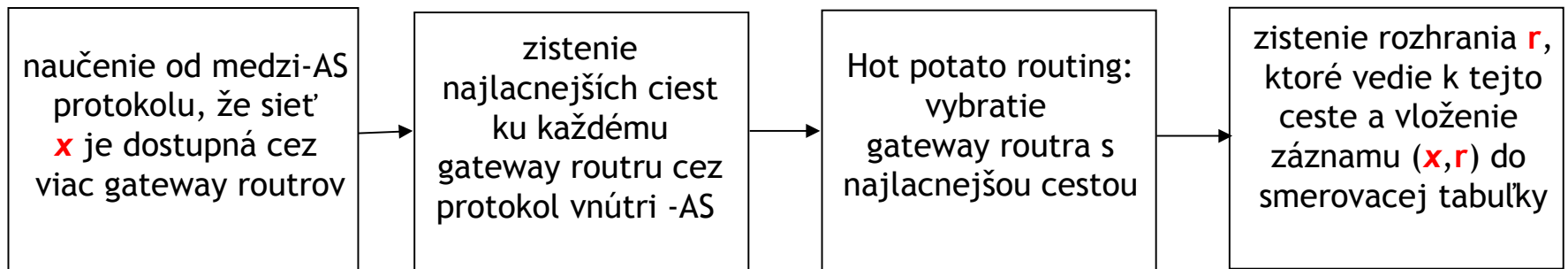
Príklad: výber z viacerých AS

- teraz predpokladajme, že AS1 sa naučilo od medzi-AS protokolu, že sieť **x** je dostupná cez AS2 aj AS3
- router 1d musí zistiť, cez ktorý gateway router má posielat' pakety do siete **x**
  - ❖ aj toto je úloha pre protokol vnútri-AS

Príklad: výber z viacerých AS

- ❑ teraz predpokladajme, že AS1 sa naučilo od medzi-AS protokolu, že sieť **x** je dostupná cez A2 aj A3
- ❑ router 1d musí zistiť, cez ktorý gateway router má posielat' pakety do siete **x**
  - ❖ aj toto je úloha pre protokol vnútri-AS
- ❑ **Hot potato routing** (smerovanie horúceho zemiaku)
  - ❖ poslanie paketov cez bližší gateway router

Prehľad prednášky

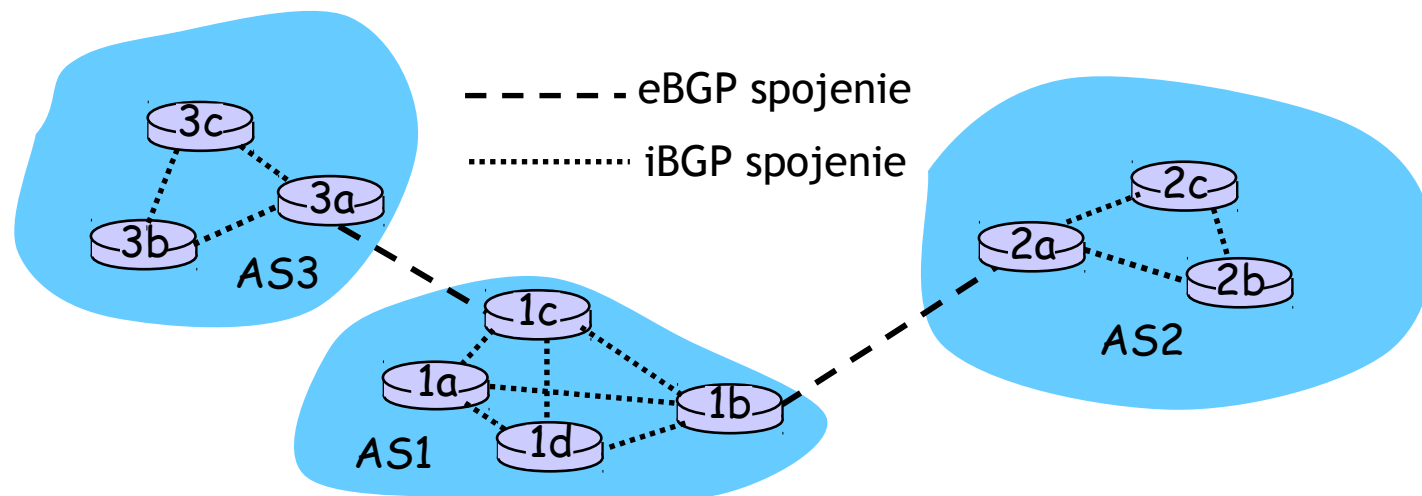
- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokoly smerovania medzi autonómymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Internetové medzi-AS smerovanie: BGP

- ❑ BGP (Border Gateway Protocol)
- ❑ BGP poskytuje každému AS:
  1. možnosť získať dostupnosti sietí od okolitých AS
  2. rozoslania dostupností k všetkým routrom vnútri AS
  3. určenie “vhodných” ciest k cudzím sieťam na základe dostupnosti a pravidiel
- ❑ umožňuje sieť rozširovať informáciu o svojej existencii zvyšku internetu (oznámenie - advertisement)

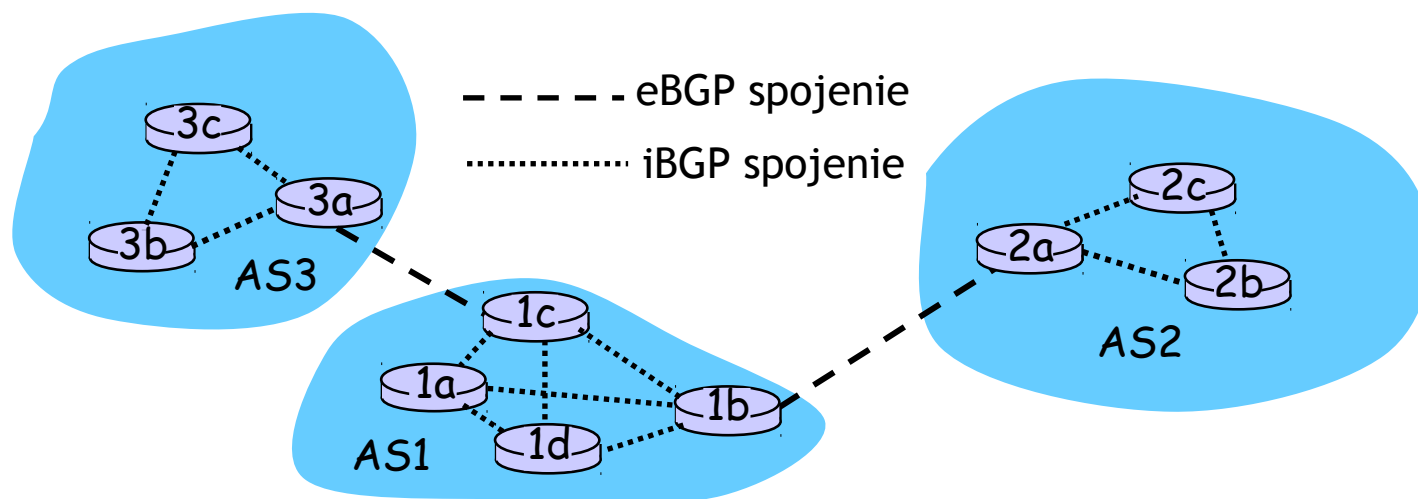
Základy BGP

- dvojice routrov (BGP peerov) si vymieňajú smerovacie informácie cez semi-permanentné TCP spojenia: **BGP spojenia**
  - ❖ BGP spojenia nemusia zodpovedať fyzickému spojom
- keď AS2 odošle oznámenie, že má dostupnosť na nejakú sieťovú adresu pre AS1:
  - ❖ AS2 sľúbi, že bude smerovať datagramy pre túto sieť
  - ❖ AS1 môže zahrnúť túto sieť v oznámeniach o dostupnosti iným AS cez seba

Distribúcia oznámenia o dostupnosti

- AS3 pošle oznámenie o dostupnosti k AS1 pomocou eBGP spojenia medzi 3a a 1c
  - ❖ 1c môže použiť iBGP spojenia na distribúciu nových informácií k všetkým routrom v AS1
  - ❖ 1b môže postúpiť informácie o novej dostupnosti pre AS2 cez eBGP spojenie medzi 1b a 2a
- v routroch AS1 sa pre novú sieť vytvorí príslušný záznam v smerovacích tabuľkách

BGP: atribúty k informáciám o dostupnosti sietí

- dva dôležité atribúty:
  - ❖ **AS-PATH**: obsahuje postupnosť AS, cez ktoré informácia o dostupnosti danej siete prechádzala: napr. AS 67, AS 17
  - ❖ **NEXT-HOP**: označuje konkrétny gateway router v danom AS, cez ktorý sa dá dostať von z AS smerom k danej sieti (reálne môže byť viac možností dostupnosti danej siete - cez viac gateway routrov)
- keď gateway router dostane informáciu o dostupnosti siete, použije **importnú politiku** na jej akceptovanie alebo zamietnutie.

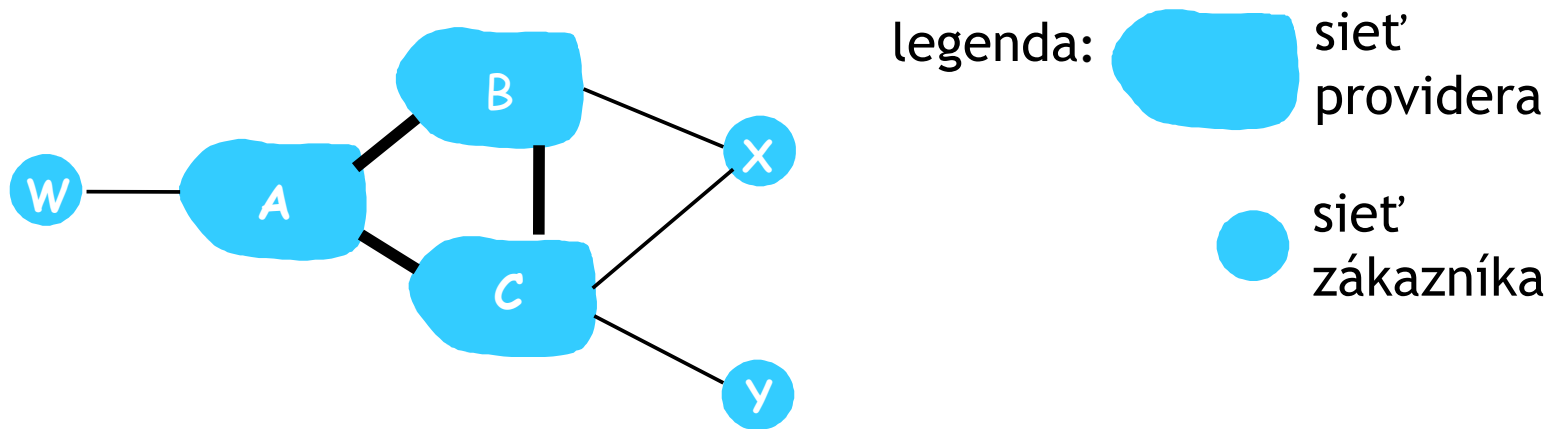
BGP: výber smeru

- ❑ router sa môže naučiť viac smerov k rovnakému cieľu a musí sa pre niektorý rozhodnúť
- ❑ pravidlá akceptovania/vylúčenia smeru:
  1. podľa politiky smerovania (administrátorské alebo dokonca manažérske rozhodnutia)
  2. najkratšia dĺžka postupnosti v AS-PATH
  3. najbližší NEXT-HOP router: hot potato routing
  4. ďalšie kritériá

BGP správy

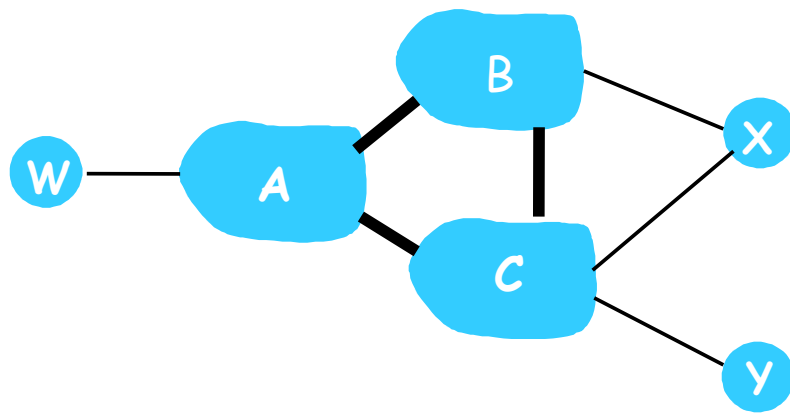
- ❑ BGP správy sa prenášajú cez TCP
- ❑ BGP správy:
  - ❖ **OPEN:** otvorí TCP spojenie k peerovi a autentifikuje sa
  - ❖ **UPDATE:** pošle nové oznámenie dostupnosti alebo zruší staré
  - ❖ **KEEPALIVE:** udržiava spojenie v prípade, že nie sú žiadne UPDATE správy; tiež potvrdzovacia správa na OPEN správu
  - ❖ **NOTIFICATION:** oznamuje chyby; zatvára spojenie

BGP: politika smerovania

- ❑ A,B,C sú **siete providerov (poskytovateľov pripojenia)**
- ❑ X,W,Y sú **zákazníci daného providera**
- ❑ X je pripojená do dvoch sietí providerov
  - ❖ X nechce smerovať pakety z B do C cez svoju sieť
  - ❖ .. takže X nebude posielat' do siete B oznámenie dostupnosti siete C

BGP: politika smerovania

legenda: sieť
providera
 sieť
zákazníka

- ❑ A posiela cestu AW do siete B
- ❑ B posiela cestu BAW do siete X
- ❑ Má B posielat' cestu BAW aj do siete C?
  - ❖ Nie! B nemá žiaden záujem na tom, aby fungovala cesta CBAW, keďže ani W ani C nie sú jeho zákazníci
  - ❖ B chce prinútiť C, aby používalo cestu k W cez A
  - ❖ B chce smerovať datagramy iba pre svojich zákazníkov !
  - ❖ Na druhej strane ak padne spojenie A-C, tak C nemá alternatívu

Prečo rôzne smerovacie algoritmy vnútri-AS a medzi-AS?

Politika:

- ❑ **vnútri-AS:** administrátor chce kontrolu nad smerovaním vo vlastnom AS a kto smeruje cez jeho AS
- ❑ **medzi-AS:** mnoho administrátorov, nie je potrebné rozhodovanie o politike

Množstvo routrov:

- ❑ hierarchické smerovanie znižuje veľkosť tabuliek a množstvo potrebných smerovacích správ

Výkon:

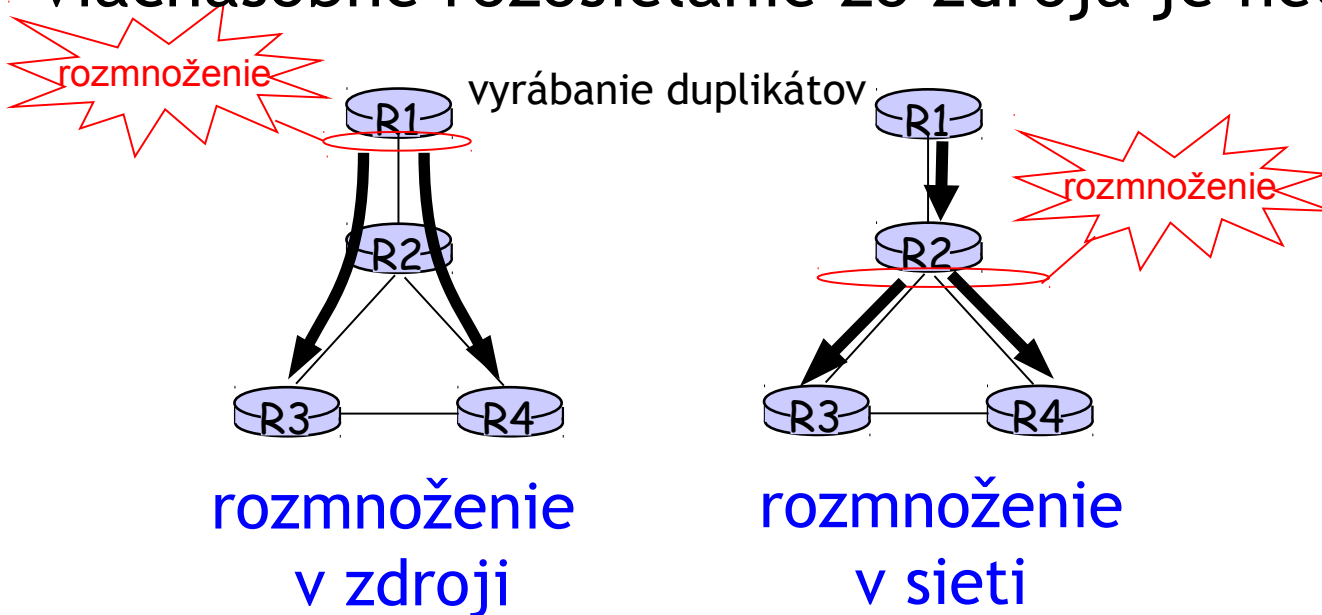
- ❑ **medzi-AS:** zameriava sa na výkon
- ❑ **vnútri-AS:** politika môže dominovať nad výkonom

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Smerovanie broadcastu

- ❑ doručenie paketu ku všetkým uzlom
- ❑ viacnásobné rozosielanie zo zdroja je neefektívne:

- ❑ rozmnoženie správy: ako zistíme, komu každému treba poslať správu?

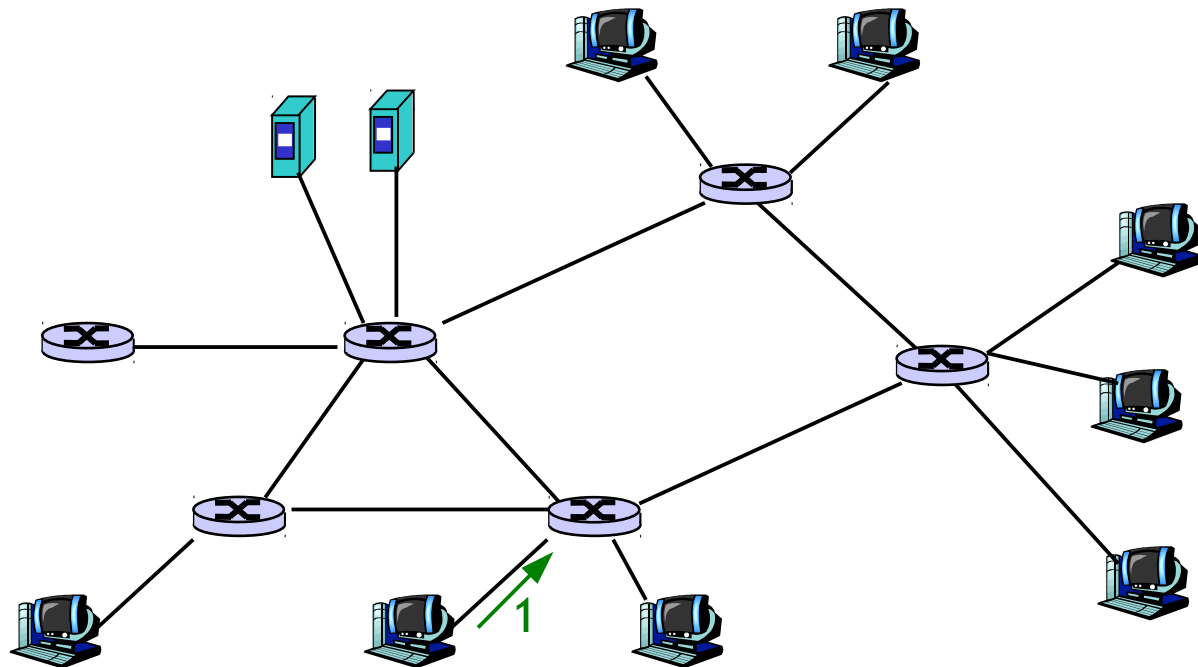
Rozmnožovanie správy v sieti

- ❑ **zaplavenie:** keď router dostane broadcastový paket, pošle kópiu všetkým susedom, okrem toho, odkiaľ paket prišiel
  - ❖ problémy: cykly a broadcastová búrka
- ❑ **kontrolované zaplavenie:** router rozosiela správu, iba pokiaľ už túto správu neposielal pred tým
  - ❖ router si musí pamätať pakety, ktoré už rozosiela
  - ❖ alebo **reverse path forwarding (RPF)**: rozosielame paket, iba ak prišiel z najkratšej cesty zo zdroja
- ❑ **spanning tree (minimálna kostra grafu)**
  - ❖ žiadne redundantné pakety nedôjdu do žiadneho uzla

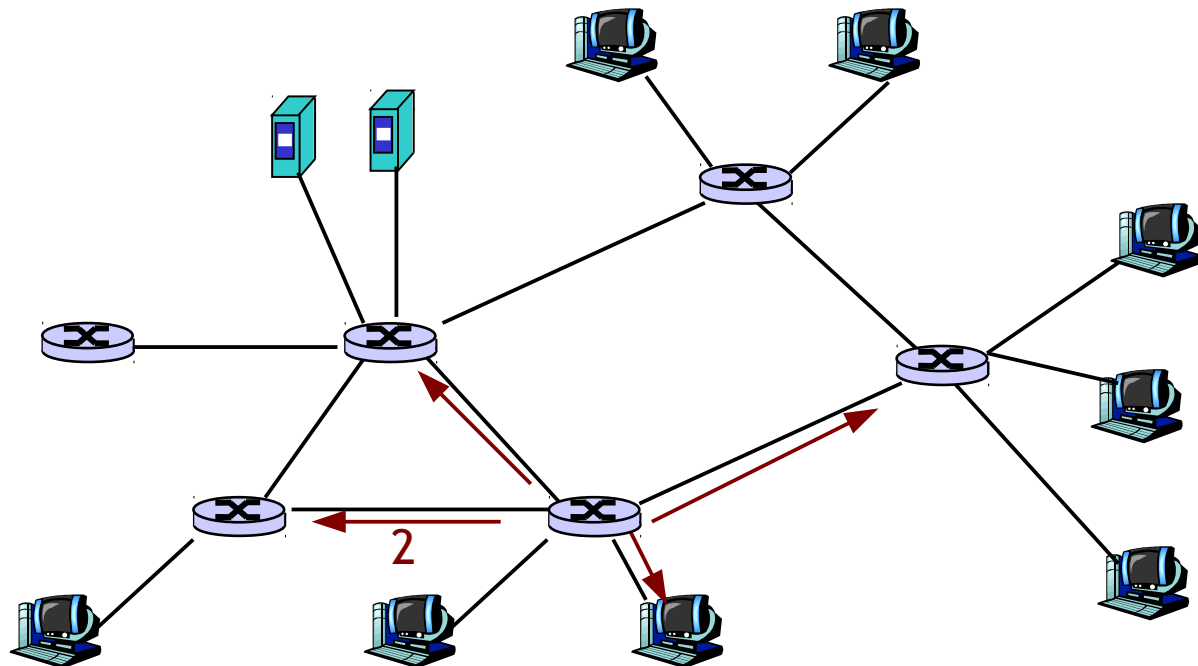
Zaplavenie - broadcastové búrky

- ❑ cykly zabezpečujú redundanciu v prípade poškodenia spoja
- ❑ broadcast však môže spôsobiť vážne problémy !

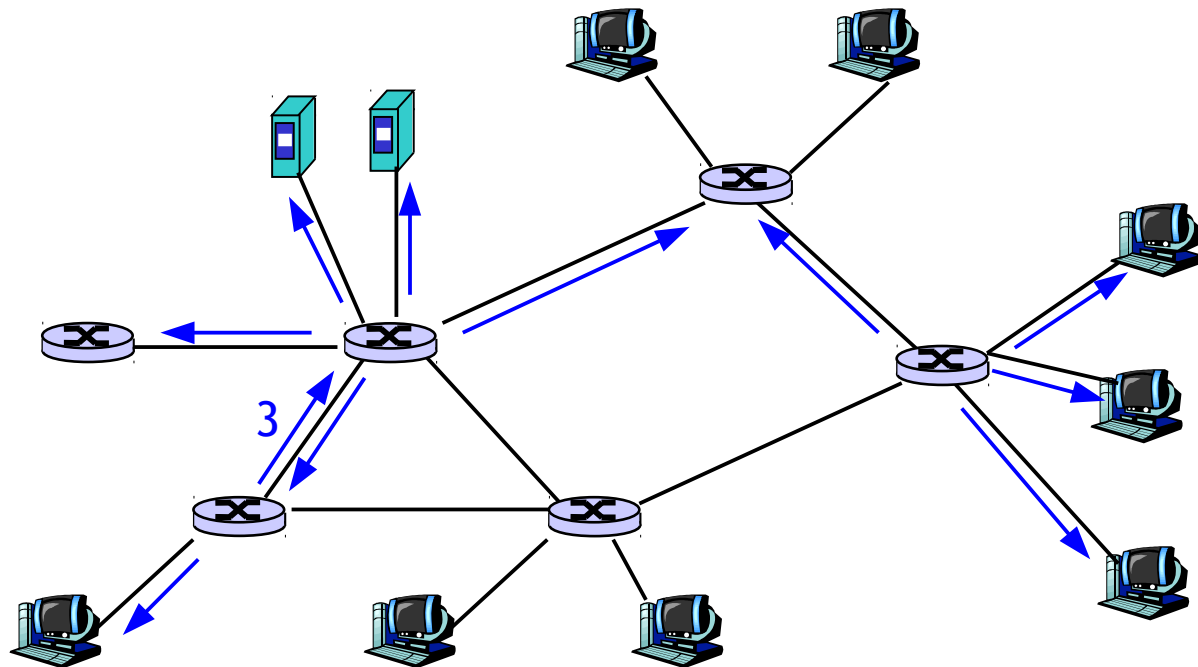
Zaplavenie - broadcastové búrky

- ❑ cykly zabezpečujú redundanciu v prípade poškodenia spoja
- ❑ broadcast však môže spôsobiť vážne problémy !

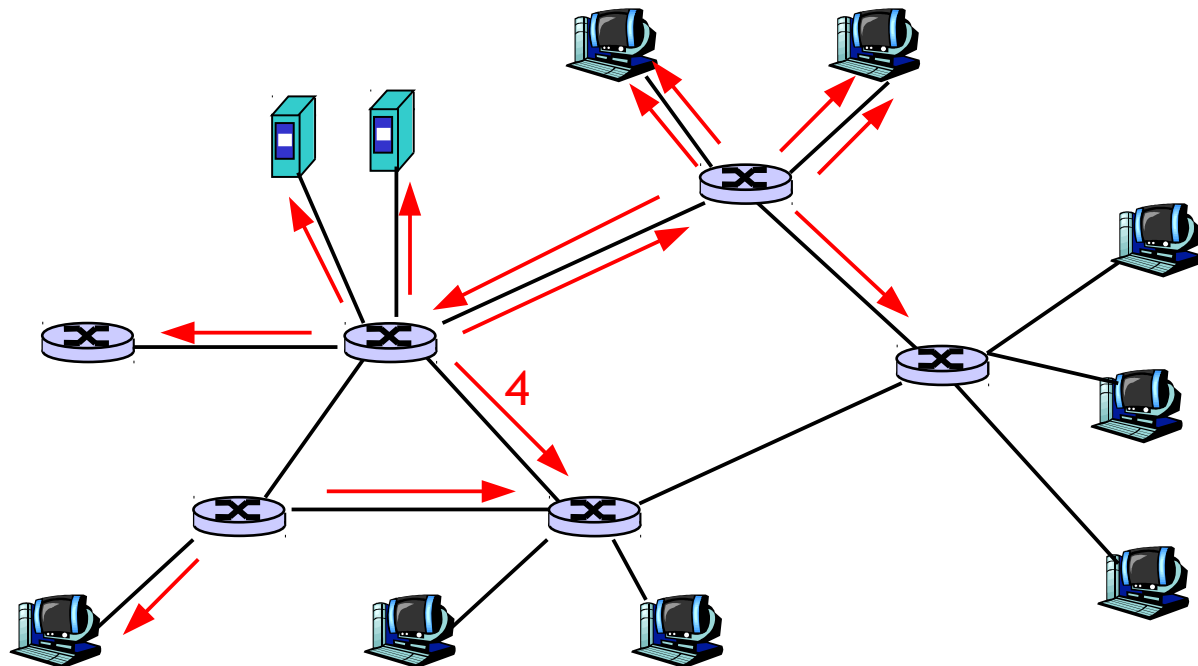
Zaplavenie - broadcastové búrky

- ❑ cykly zabezpečujú redundanciu v prípade poškodenia spoja
- ❑ broadcast však môže spôsobiť vážne problémy !

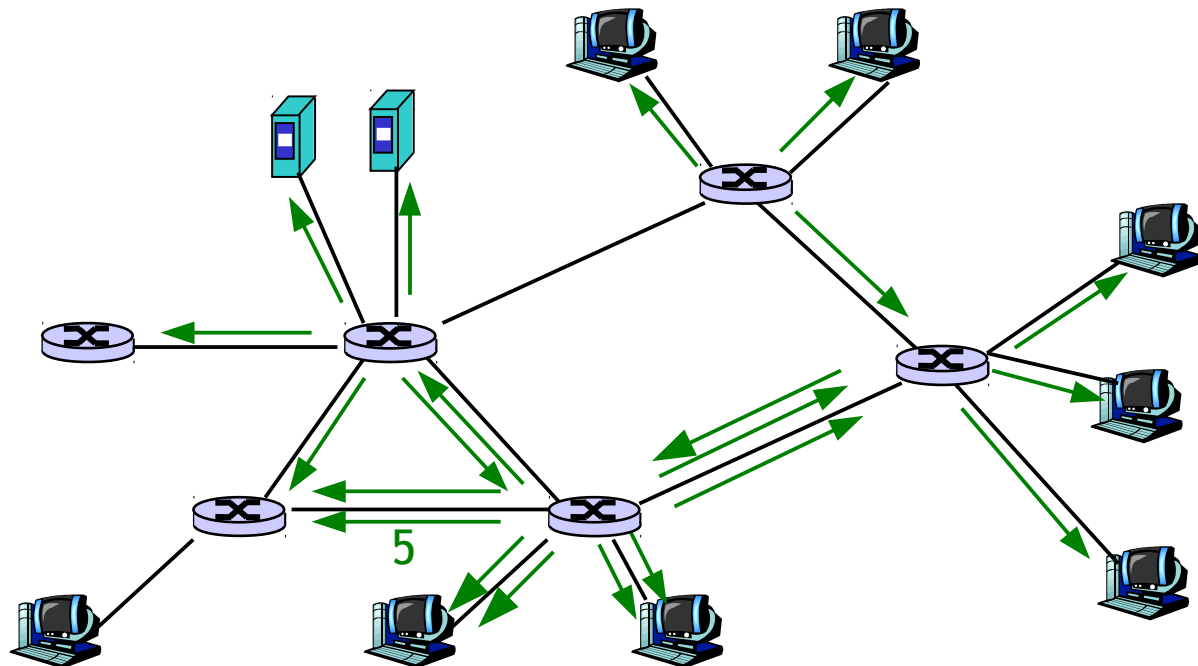
Zaplavenie - broadcastové búrky

- ❑ cykly zabezpečujú redundanciu v prípade poškodenia spoja
- ❑ broadcast však môže spôsobiť vážne problémy !

Zaplavenie - broadcastové búrky

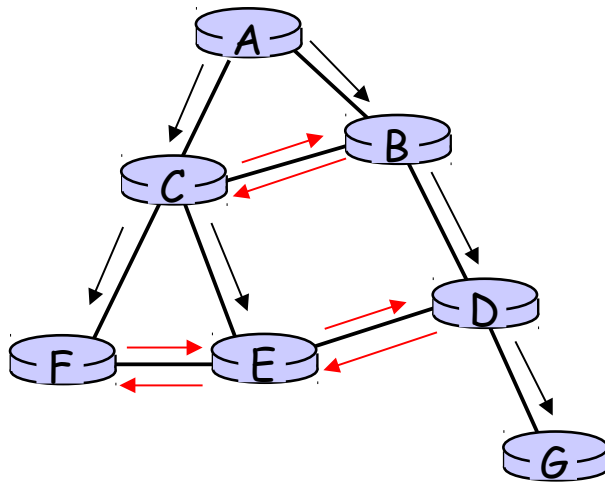
- ❑ cykly zabezpečujú redundanciu v prípade poškodenia spoja
- ❑ broadcast však môže spôsobiť vážne problémy !

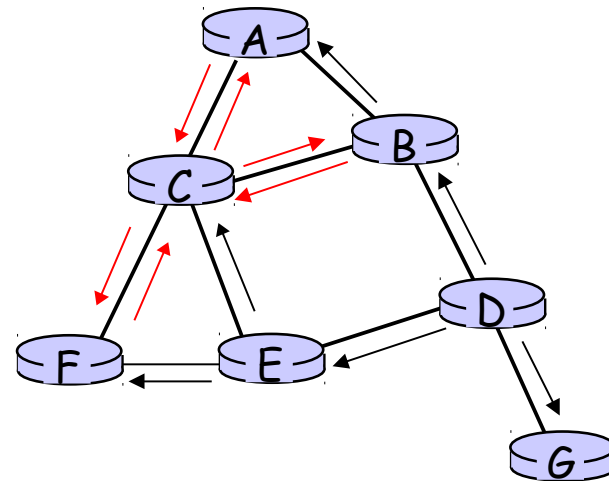
Reverse path forwarding

- rozosielajú sa iba správy, ktoré prišli z najkratšej cesty od zdroja

červené správy nebudú preposielané ďalej

(a) Broadcast z uzla A

(b) Broadcast z uzla D

Reverse Path Forwarding

- ❑ spoliehanie sa na znalosť najkratšej cesty k zdroju zo smerovacích tabuliek routrov
- ❑ každý router spúšťa nasledovný algoritmus:

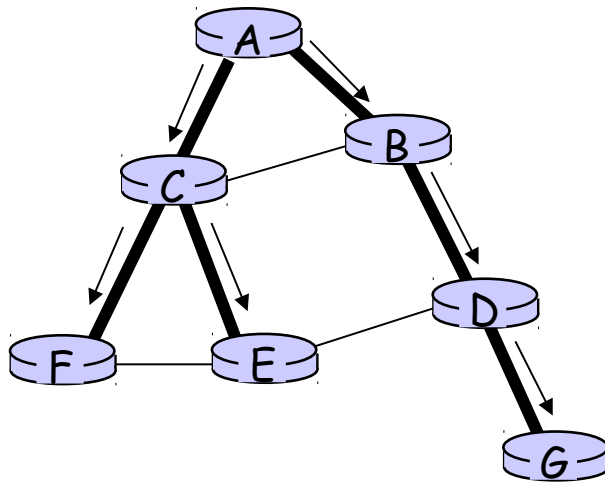
ak (broadcastový paket prišiel po spoji na najkratšej ceste k odosielateľovi)

potom rozpošli paket všetkým ostatným susedom

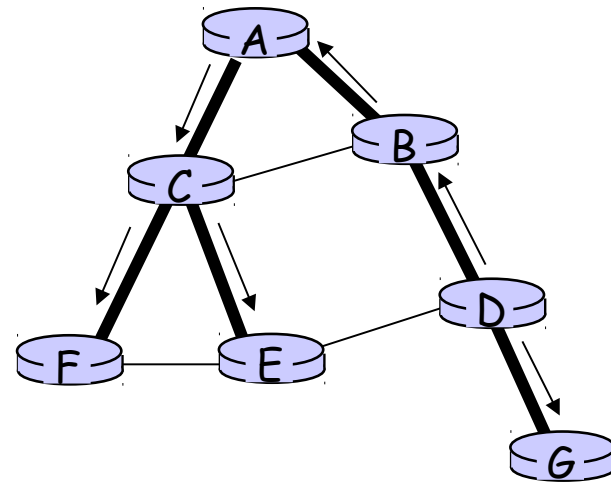
inak ignoruj paket

Spanning Tree (minimálna kostra grafu)

- Najprv sa vyrobí strom
- Uzly potom posielajú kópie správy iba pozdĺž hrán vytvoreného stromu

(a) Broadcast z uzla A

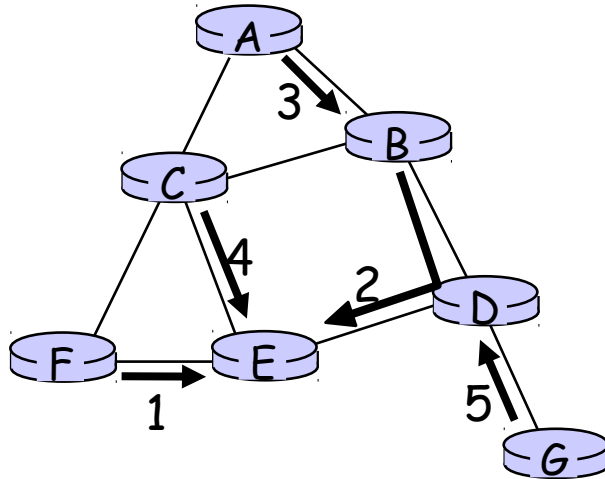

(b) Broadcast z uzla D

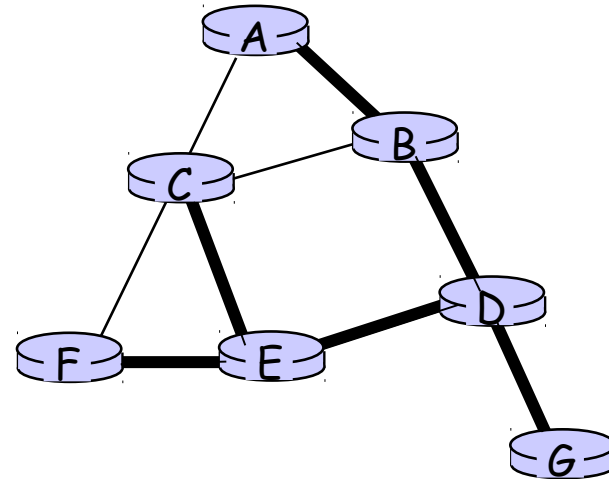

Spanning Tree: vytvorenie

- Centrálny uzol (rendezvous point)
- Každý z uzlov pošle správu k centrálnemu uzlu o pripojení do broadcastového stromu
  - ❖ Správa je posielaná ďalej, iba pokiaľ nedôjde do uzla, ktorý už je v strome

(a) postup vytvorenia spanning tree

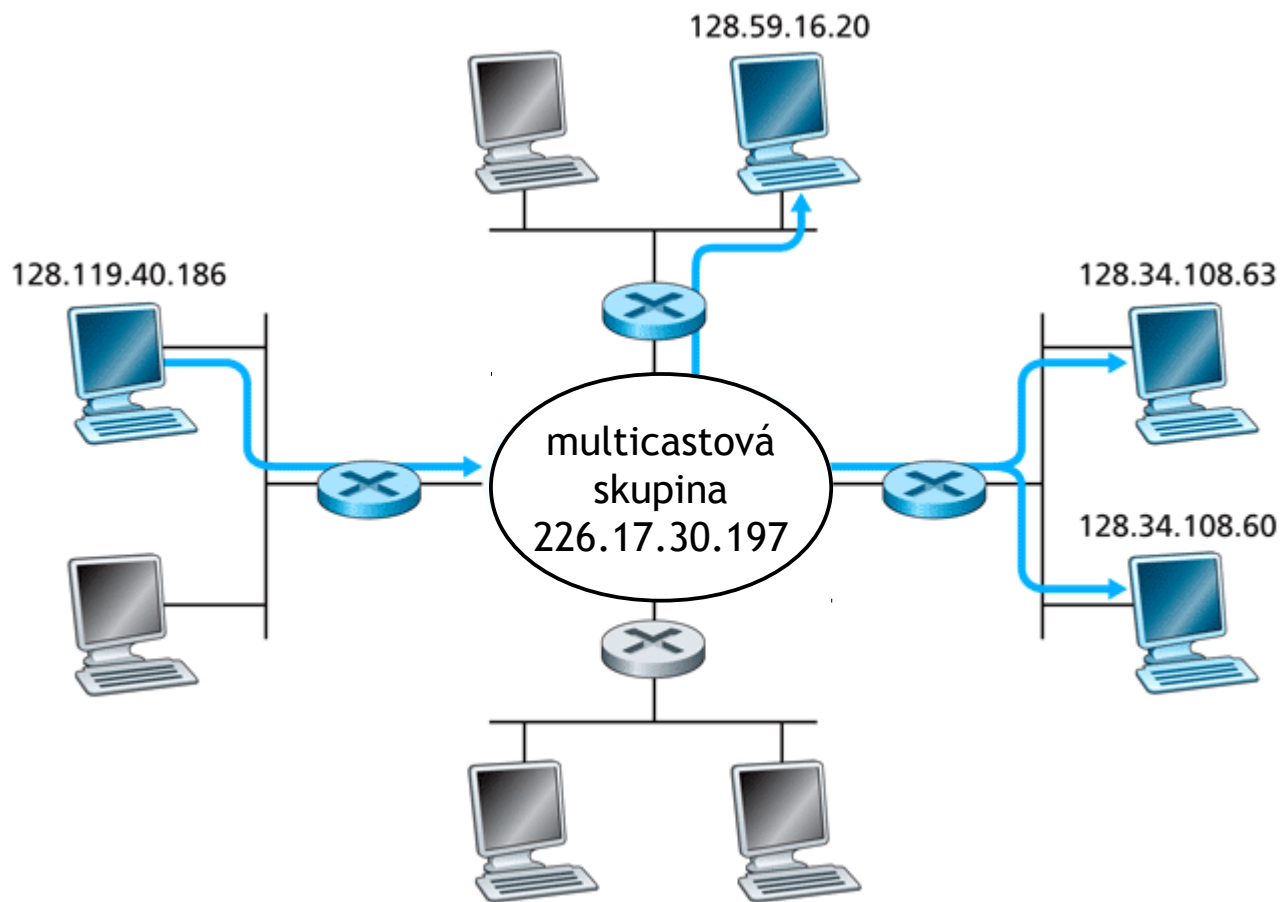

(b) Vytvorený spanning tree

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Multicastové skupiny

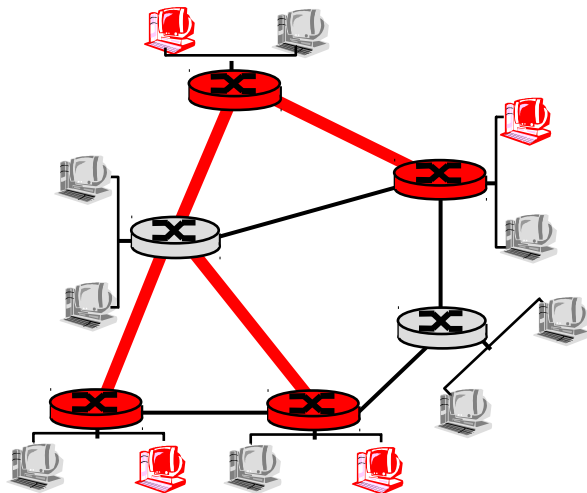

IGMP: Internet group management protocol

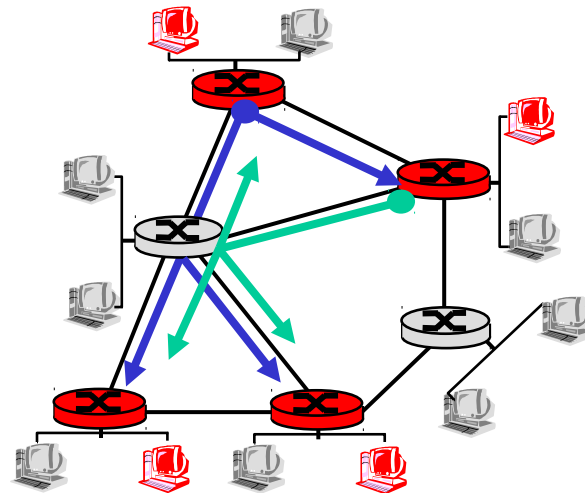
- ❑ podobne ako ICMP je prenášaná v tele IPv4 datagramu
- ❑ slúži na komunikáciu stanice s najbližším routrom, aby ho informovala o požiadavke na pripojenie alebo odpojenie od multicastovej skupiny
- ❑ router periodicky informuje o možných multicastových skupinách, o ktorých vie (napríklad preto, že iné stanice sú pripojené do týchto skupín)
- ❑ ak stanica neodpovie na informácie od routra, je automaticky odpojená zo skupiny.

Multicastové smerovanie

- **Ciel'**: nájsť strom prepojených routrov, ktoré majú v lokálnej podsieti členov multicastovej skupiny
  - ❖ **strom**: nepoužijeme všetky cesty medzi routrami
  - ❖ **závislé od zdroja**: strom môže byť pre každého odosielača v skupine iný
  - ❖ **zdieľaný strom**: rovnaký strom pre všetkých členov

zdieľaný strom

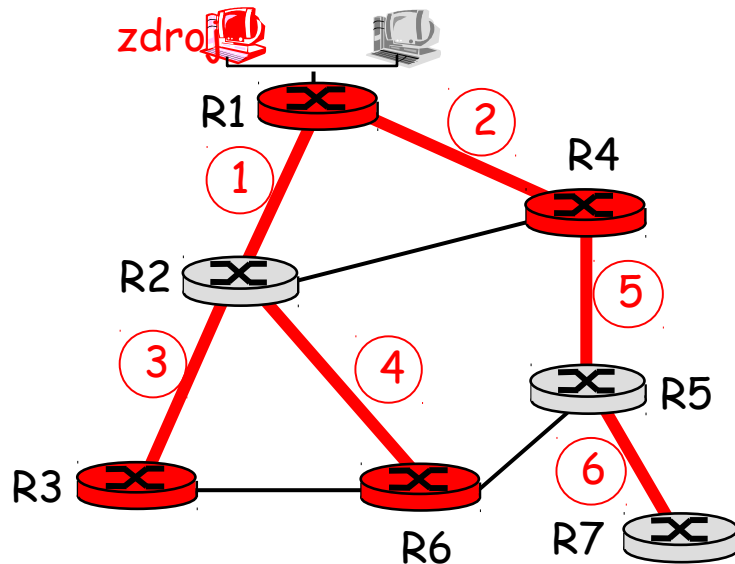
závislé od zdroja

Prístupy k budovaniu multicastových stromov

- ❑ **závislé od zdroja:** jeden strom pre každý zdroj vysielania
  - ❖ stromy najkratších ciest
  - ❖ reverse path forwarding
- ❑ **zdieľaný strom:** všetci vysielatelia majú rovnaký strom
  - ❖ stromy založené na centrálnom uzle

Strom najkratších ciest

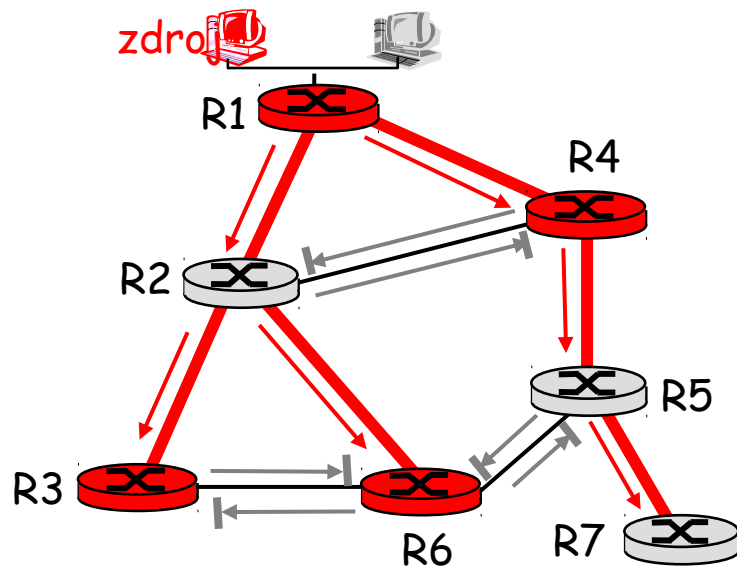
□ Dijkstrov algoritmus

LEGENDA

- router s pripojeným členom skupiny
- router bez pripojeného člena skupiny
- spojenie použité na rozosielanie i určuje poradie hrany pridanej algoritmom

Reverse Path Forwarding: príklad

LEGENDA

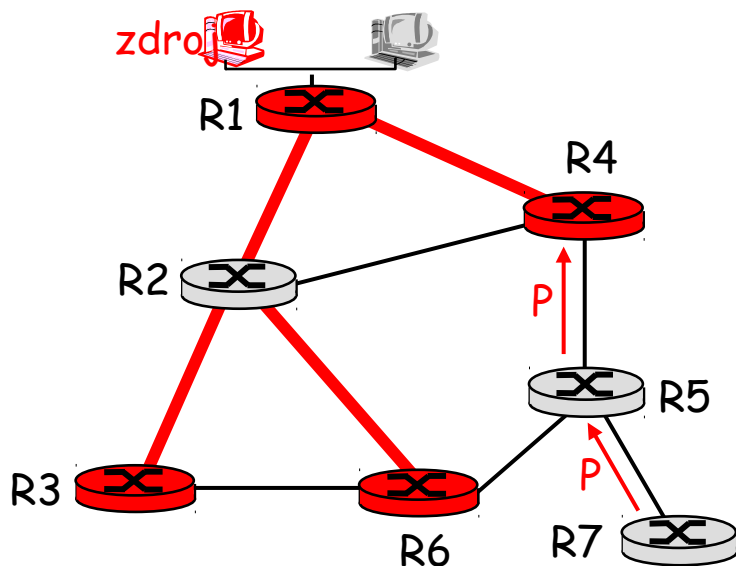
- router s pripojeným členom skupiny
- router bez pripojeného člena skupiny
- paket bude rozosielaný
- paket nebude rozosielaný

- výsledkom je strom závislý od zdroja
  - môže to byť nevýhoda pri nesymetrických spojeniach

Reverse Path Forwarding: orezávanie

- vzniknutý strom obsahuje podstromy, ktoré nemajú členov multicastovej skupiny
  - ❖ nepotrebujeme do nich rozposielať multicastové správy
  - ❖ uzly bez pripojených členov multicastovej skupiny v podstrome posielajú “orezávacie” správy (prune message)

LEGENDA

router s pripojeným členom skupiny

router bez pripojeného člena skupiny

orezávacia správa

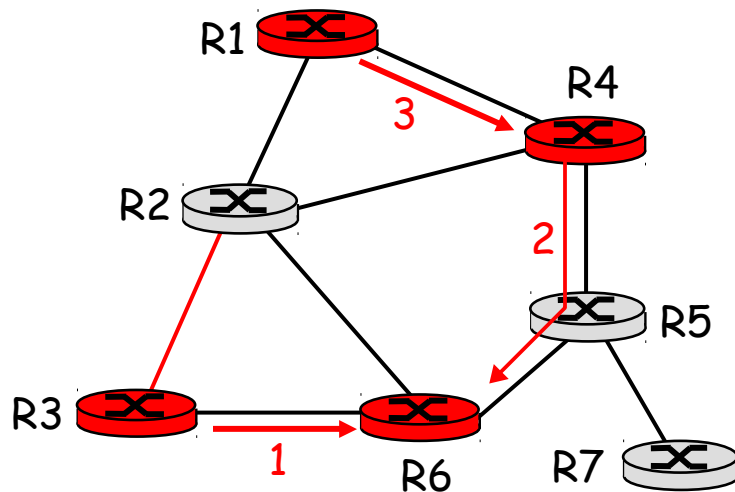
spoje, ktoré budú prenášať multicastové správy

Stromy založené na centrálnom uzle

- ❑ **jediný strom** rozosielenia **pre všetky zdroje**
- ❑ jeden z routrov je určený ako **”stred”** stromu
- ❑ napojenie (ako spanning tree):
  - ❖ router s pripojeným členom pošle pripájaciu správu smerom k centrálnemu uzlu
  - ❖ pripájacia správa sa spracuje na routroch na ceste
  - ❖ cesta, ktorou išla pripájacia správa, sa stane novou vetvou stromu
  - ❖ ak sa pripájacia správa dostane na router, ktorý už je pripojený v strome (v najhoršom centrálny uzol), správa sa už neposiela ďalej

Stromy založené na centrálnom uzle

Nech R6 je vybraný za centrálny uzol:

LEGENDA

- router s pripojeným členom skupiny
- router bez pripojeného člena skupiny
- pripájacie správy s poradím odoslania v čase

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ **DVMRP**
  - ❖ PIM

Multicastové smerovanie na Internete: DVMRP

- **DVMRP**: distance vector multicast routing protocol, RFC1075
- **zaplav a orež**: reverse path forwarding, strom závislý od zdroja
  - ❖ DVMRP má vlastné smerovacie tabuľky v routoch na komunikáciu medzi DVMRP routrami
  - ❖ nespolieha sa na normálne smerovacie tabuľky
  - ❖ úvodný paket na pripojenie je rozoslaný všetkými smermi cez reverse path forwarding
  - ❖ routre, ktoré nechcú byť súčasťou danej multicast skupiny, posielajú späť orezávacie správy

DVMRP: ďalšie vlastnosti

- DVMRP router periodicky (1 min.) “zabúda”, ktoré vetvy boli orezané:
  - ❖ multicastové dáta sú opäť odoslané do pred tým orezaných vetiev
  - ❖ router, ktorému začínajú prichádzať tieto dáta môže opäť poslať žiadosť o odrezanie, alebo začať prijímať dáta
- routre sa môžu pripojiť aj rýchlejšie, nemusia čakať na zabudnutie
  - ❖ ak sa naňho napojená stanica chce pripojiť (cez IGMP)

Prehľad prednášky

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnymi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

PIM: Protocol independent multicast

Dva režimy:

Hustý

- ❑ routre sú automaticky pripájané do skupiny pokiaľ sa tieto routre explicitne neodpoja
- ❑ predpokladáme, že takmer všetky routre sú zapojené do skupiny
- ❑ podobné ako DVMRP
- ❑ nepripojené routre sú “zbytočne” zatťažované

Riedky

- ❑ routre sa musia sami aktívne pripájať
- ❑ stromy založené na centrálnom uzle
- ❑ ideálne pre skupiny s jediným odosielateľom
- ❑ nepripojené routre nemusia robiť nič

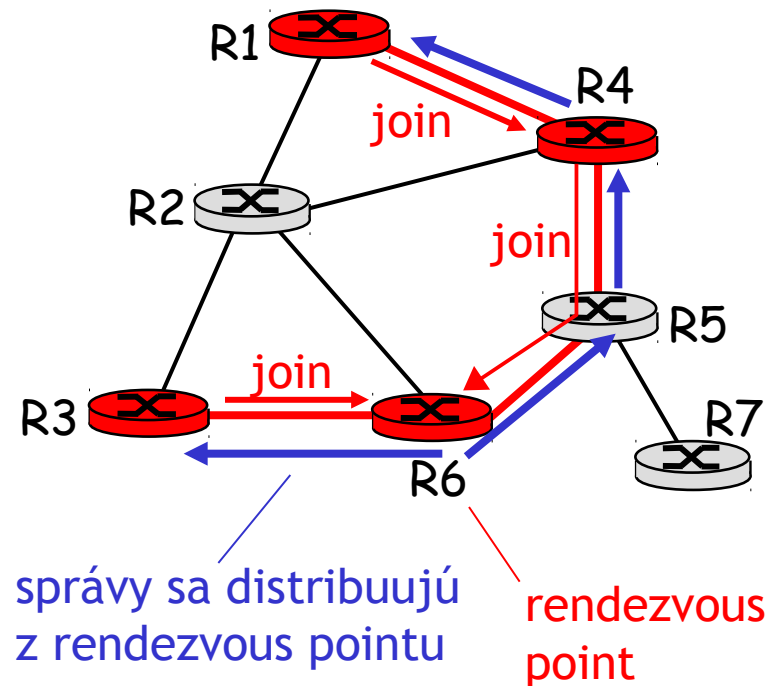
PIM-DM (hustý režim)

zaplav a orež, podobné ako DVMRP, ale

- ❑ využívajú sa tradičné smerovacie tabuľky routra na určenie, či správa prišla z najkratšej cesty
- ❑ menej komplikované a menej efektívne zaplavovanie ako DVMRP
- ❑ má mechanizmus na to, aby router zistil, že je listom multicastového stromu

PIM - SM (riedky režim)

- ❑ centrálny uzol = rendezvous point
- ❑ pripájanie sa do skupiny paketom smerom k tomuto uzlu
- ❑ odosielateľ najprv pošle správu na centrálny uzol a tá sa odtiaľ distribuuje do celého multicastového stromu

Zhrnutie

- ❑ Smerovacie algoritmy
  - ❖ LSA
  - ❖ DVA
- ❑ Protokoly smerovania vnútri autonómnych systémov
  - ❖ RIP
  - ❖ OSPF
- ❑ Hierarchické smerovanie
- ❑ Protokol smerovania medzi autonómnyimi systémami : BGP
- ❑ Princípy smerovania broadcastu
- ❑ Princípy smerovania multicastu
- ❑ Protokoly multicastového smerovania
  - ❖ DVMRP
  - ❖ PIM

Ďakujem za pozornosť

Modifikované slajdy z knihy:

Computer Networking: A Top Down Approach ,
4th edition.

Jim Kurose, Keith Ross
Addison-Wesley, July 2007.